

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. PÉNTEK, augusztus 19.

230. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-53, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Meddő problémák

Genfben ki lehetne tüzetni a fehér zászlót; e pillanatban falai között nem ülészik egyetlen kongresszus sem. A régi börtönök romantikus szokásaihoz tartozott, hogy kitűzték falára a fehér lobogót, ha nem őriztek bent egyetlen rabot sem. S van-e vigasztalanabb rab, mint a kongresszusok zöld asztalára fektetett gondolat?

Kongresszuson innen s kongresszuson túl, ebben a talán csak percekig tartó nyugalmi időben érdemes kicsit összefogni a problémákat, amik a tervek és gondolatok hamvai alatt parázslanak.

Mi a leszerelési probléma? Annak a feladatnak elvégzése, hogyan fejleszthetjük az egyes államok tengeri haderejüket oly módon, hogy minden más hatalom ezalatt csökkentse hadi erejét? Hogyan lehet a fegyverkezést úgy mérsékelni, hogy minden állam a maga felkészültségének fokozásával védje meg biztonságát? Hogyan vessenek véget a fegyverkezésnek olyan módon, hogy minden hatalomnak megengedjék a legnagyobb flotta építését.

És itt mindjárt hozzátehetjük: lehet-e, szabad-e józan észszel eredményt várni olyan leszerelési kongresszustól, melyben tengernagyok és ellentengernagyok a delegátusok? Lehet-e józan észszel azt várni, hogy a hivatásos tengerésztisztek fogják sürgetni a tengeri leszerelést s fogják követelni a maguk — nyugdíjbahelyezését? Majd ha a bíróságok megszüntetését a bírák fogják követelni, a föld szétosztását a földbirtokosok, az adóztatás megszüntetését a pénzügyi tisztviselők, a fogtechnikusok szabad és korlátlan praksziséért ha majd a fogorvosok kezdenek harcot, akkor lehet majd eredményt várni azoktól a leszerelési kongresszusoktól, melyekre hivatásos katonákat küldenek ki a résztvevő hatalmak.

Anglia gazdasági problémái, a Ruhr-megszállás, a német-lengyel komplexum mind a szén kríziséből sarjadzott ki. A szén problémája pedig a következő feladatokat tárja egy világgazdasági konferencia elé: Hogyan lehet a széntermelést olyan módon csökkenteni, hogy minden bányatulajdonos több szénrel adhasson el, mint amennyit eddig termelt? Hogyan lehetne a bányászok munkabérének csökkentésével fokozni a bányamunkások munkaképességét s munkájuk eredményességét? Hogyan történhetnék meg a termelés olyan módon való szabályozása, hogy a mai munkabérek egy töredékével ötszöreennyi munkást lehetne foglalkoztatni s tízszerennyi szénrel huszszor magasabb áron eladni?

A világ egyre érezhetőbbé sulyosodó mezőgazdasági problémái pedig a zöld internacionálét a következő kérdésekkel foglalkoztatják. Hogyan lehet a föld értékét emelni a földre nehezedő adók csökkentésével? Hogyan lehetne a buzának és zabnak fogvasztását fokozni ugyanakkor, amikor a gépek foglalják el a mezőgazdasági munkás és az igazvónó jószágok helyét? Hogyan lehetne a munkabérek leszállításával

s a mezőgazdasági munkások kikapcsolásával a munkásság fogvasztóképességét és igényességét emelni?

Mindezekre a kérdésekre megfelelő Coalógger, a neves amerikai közgazdász: ez a kánikula eszeveszettsége. Az emberiség történelme most egy világtörténelmi kánikula tébolyító látása alá került. A józan, a hívős szemlélet elvesztette minden alapját és minden feltételét. A világ lelkiismerete megoldhatatlan rejtvényekkel győitri magát. Eddig a kör négyesgüstitésével, a perpetuum mobiléval és a bölesek kövének titkával győitörték magukat, hol szeneccélyből, hol mulatságból, hol lóbortból az egymás után következő

korok dívatja és lelkiége szerint. Most világmegváltó problémák léptek a nagy rejtvények sorába. Nemcsak egyes emberek szédülnek bele a rejtvényfejtés epidémiájába, maga az emberiség is rejtvényekkel libelődik. De csak — megoldhatatlan rejtvényekkel. Hibásak a rejtvények s ezért el sem képzelhető megfejtés. Az elképzelések problémáit a lehetőségek eszközeivel nem lehet meg sem közelíteni.

Csak egy pár kérdést kell kiragadni a problémák dsungelijéből, hogy a felvillanó értelem világánál meglássuk: *vessetek le minden reményt*, megfejtethetlenné a kérdések. Nem a feleleteket kell más uta-

kon s más eszközökkel keresni: a kérdéseket kell revideálni. Nem kell foglalkozni, hogy a problémák hogyan oldhatók meg, más problémákkal kell foglalkozni. Az abszurdumok sivatagiágig vonszoltuk már el győitrdéseinket, hiába szórjuk már el a gondolatok magvait s hiába öntözünk sivatagot vérrel és verejtékekkel. Nincs más út: vissza kell fordulni. Nincs más út, mint a visszafelé vezető. El kell érniük újra oda, ahol elhagyta az emberiség a realitások termő vidékét. Addig minden vita, minden tanácskozás és minden kongresszus csak a köldöküket bámuló fakírok termékeny és teremtő tevékenysége marad.

Primo de Rivera lemond a diktatúráról?

Spanyolországban hamarosan helyreáll a parlamentáris kormányzat

Párisból jelentik: Madridból jelentik a Journalnak, hogy október második felében nagy politikai változások készülnek Spanyolországban. A jelentés szerint

Primo de Rivera önként le akar mondani a diktatúráról és kész átmeneti kormányt elismerni, amelynek élére Gabriel Maura, a spanyol konzervatívok régi vezéré-

nek a fia állna. Ez a fordulat azt jelentené, hogy Spanyolország visszatérne a parlamentáris kormányzáshoz a diktatura hosszú évei után.

Marinkovics külügyminiszter nem tartja fontosnak Rothermere lord akcióját

A külügyminiszter megállapítja, hogy a magyar kormány nagyon óvatos álláspontot foglal el ebben az ügyben — Marinkovics Voja kijelentette, hogy nem merült fel új momentum a jugoszláv-bolgár viszonyban

A külügyminiszter blei nyilatkozatai

Beogradból jelentik: Dr. Marinkovics Voja külügyminiszter, mielőtt Bledből elutazott, fogadta az újságírókat, akiknek nyilatkozott a jugoszláv-olasz és a jugoszláv-német viszonyról, továbbá a Rothermere akcióról. A külügyminiszter először a Pravda munkatársának nyilatkozott és a jugoszláv-olasz viszonyra vonatkozólag kijelentette, hogy

a helyzet teljesen normális és a választások után folytatják a tárgyalásokat, hogy a még vitás kérdéseket rendezzék.

— Mikor írják alá a jugoszláv-német kereskedelmi szerződést? — kérdezte az újságíró.

— A szerződés kész — felelte Marinkovics — de

addig nem adhatok berlini delegációnak megbízást a szerződés aláírására, amíg a kereskedelmiügyi miniszter véleményét nem nyilvánítja a szerződésre vonatkozólag.

A Népszövetség őszi ülészakára nézve a külügyminiszter kijelentette, hogy az ülés programján nem szerepelnek Jugoszláviát érintő ügyek és reméli, hogy nem is lesz rá szükség.

A „Pravda” munkatársa ezután megkérdezte a külügyminisztert, hogy mi a véleménye lord Rothermere revíziós akciójáról?

— Nincs komoly alapja — mondotta Marinkovics — lord Rothermere gazdag ember és több lapnak a vezére, de akciója semmit sem jelent. Neki Angliá-

ban semmi befolyása sincs és csak Magyarországon kísérik figyelemmel Rothermere akcióját, ami érthető is.

Mi tudunk a Magyarországon uralkodó ilyen hangulatról, ami most ezáltal csak bebizonyosodott. Lord Rothermere akciójának azonban ott is csak egyes körök tulajdonítanak fontosságot, míg maga a magyar kormány nagyon óvatos álláspontot foglal el ebben az ügyben.

Marinkovics külügyminiszter ezután több újságíróat fogadott és közölte velük, hogy kölcsönös jegyzékváltás útján rendezték a jugoszláviai román kisebbségi iskolák ügyét. Az újságírók kérdésére a külügyminiszter nyilatkozott Radicsnak Petrovaradinban a jugoszláv-bolgár egyesülésről tett kijelentésére és azt mondta, hogy erről semmit sem tud és

a jugoszláv-bolgár diplomáciai viszonyban nem merült fel új momentum.

Az újságírók ekkor közölték a külügyminiszterrel, hogy a zagrebi lapok el albániai Gyuraskovics-attérről ír-
nak.

— Semmit se tudok újabb attérről — felelte a külügyminiszter — különben is előbb látnunk kell, hogy alattvalónkat érte-e sérelem és csak aztán lépünk közbe.

— Összeállították-e a genfi jugoszláv delegációt és igaz-e, hogy Radics Ist-

ván is megy? — kérdezték az újságírók, amire Marinkovics külügyminiszter a következőket mondotta:

— Az bizonyos, hogy én elmegyek Genfbe, egyébként a delegációt még nem állították össze. Ami Radicsot illeti, lehet, hogy elmegy, de nem mint a delegáció tagja. Ugy nem fog menni

— Azt mondják, hogy a miniszter új választási törvénytervezetet dolgozott ki?

— Igen, még öt év előtt kidolgoztam egy választási törvénytervezetet és remélem, hogy ezt most el is fogadják. Lehetővé kell tenni a választóknak, hogy

arra szavazzanak, akire akarnak,

mert a választók sokszor pártjuk keretein belül sem kívánnak egyes személyekre szavazni. A választásoknál két fontos tényező van: a személy és a program. Sokszor előfordul, hogy a program miatt a választó feláldozza a személyt és fordítva, a személy kedvéért a programját. Módot kell találni, hogy ez ne történjen meg.

A kormány helyzetére és Korosecnek a kormánybalépésére nézve a külügyminiszter azt mondotta, hogy

a kormány helyzete jó, Korosec kormánybalépését helyesnek találja — minden egyéb pedig a választások eredményétől függ.

Dr. Marinkovics Voja Bledből Bohinjszka Bistricán keresztül visszatért Beogradba, ahová csütörtökön reggel érkezett meg.

Gyilkosságra való felbujtás miatt letartóztattak egy krnyajai földbirtokost

Névtelen levélíró közölte a rendőrséggel, hogy Jauch János gyilkoltatta meg Csiszler András krnyajai földbirtokost

Szomborból jelentik: Nagy feltűnést és izgalmat keltett Krnyaján, hogy a csendőrség letartóztatta a község leggazdagabb és legtekintélyesebb polgárát, Jauch Jánost és ennek volt bérését, Slezák Józsefet,

akiket gyilkossággal vádolnak.

A csónopljai csendőrpáncsnokság és a szombori törvényszék kedden névtelen levelet kapott, melyben az ismeretlen levélíró bejelenti, hogy

1925-ben Slezák József, Jauch János bérése gyilkolta meg Csiszler András krnyajai földbirtokost.

Csiszler András Krnyaja egyik leggazdagabb földbirtokosa volt, aki a háború után több száz hold földet és egy szép házat örökölt. A fiatal harmincegyéves földbirtokos 1923-ban megnősült, elvette a falu legszebb lányát, Müller Máriát, akinek apja földhöz ragadt szegény ember volt. A házastársak közt nem volt boldog családi élet és a faluban mindenki tudta, hogy

Csiszler fiatal feleségének sokat udvarol Jauch János községi bíró fia, ifjabb Jauch János.

1925 október 14-én este Csiszler felesége szülénél volt és hét óra felé ment haza. A hálószoba ajtaját zárva találta, ami azonban nem tűnt fel neki, mert azt hitte, férje kiment a tanyára és feledékenységéből magával vitte a kulcsot. Mivel Csiszler kilenc óráig nem jelentkezett, bezárta a kaput és az udvaron levő nyári konyhába lefeküdt aludni. Másnap reggel meglepetéssel tapasztalta, hogy

a hálószoba ajtaja még mindig zárva van.

Rosszat sejtve, dörömbölni kezdett az ajtón, majd fellármázta a szomszédokat és a tanyáról reggel beérkező családtagokat, akik feltörték a hálószoba ajtaját.

Az ágyban holtan fekiúdt Csiszler, a szájából még szívárgólyó a vér és fején egy revolvergolyó által ütött seb tátongott.

A csendőrséget azonnal értesítették és megindult rögtön a vizsgálat. A hálószobában levő asztalon

a csendőrök egy vadonatúj hatlövetű revolvert találtak, melyből egy golyó hlányzott.

A nyomozás elsősorban azt igyekezett kideríteni, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt-e. Az asztalon talált revolver arra mutatott, hogy a földbirtokos gyilkosságot áldozata, de miután

Csiszlernek azt vallotta, hogy a revolvert az ura kezéből még a csendőrség megérkezése előtt egyik szomszéd vette ki és tette az asztalra.

ez a föltevés kevés valószínűséggel bírt. A nyomozás során Csiszler halálának rejtélye még inkább bonyolódott. A fiatal asszony, akit több ízben kihallgattak a szombori törvényszék vizsgálóbírája előtt, azt állította, hogy véleménye szerint

az ura azért vált meg az élettől, mert vérbajos volt.

Ezzel szemben dr. Halm Dezső volt szombori munkásbiztosító főorvos, aki kezelőorvosa volt a földbirtokosnak és dr. Einchovn Péter krnyajai főorvos véleménye szerint

Csiszlernek nem volt vérbaja, sem más komoly betegsége.

ami miatt elkeseredhetett volna. A vizsgálat különben is megállapította, hogy a földbirtokos halála előtt nem mutatkozott semmi lelki depresszió. A krízis napon, délután kint volt a tanyán, jókedvűen intézkedett és egyik kocsisát berendelte Krnyajára, mert másnap Csónopljára akart menni, hogy ott termése értékesítése végett tárgyalásokat folytasson.

A nyomozást nagyon megnehezítette, hogy

nem lehetett pontosan megállapítani, hogy igaz-e, amit Csiszlernek állít: a revolvert valóban egyik odatévedt falubell vette ki a halott kezéből és tette az asztalra.

Bár a csendőrség mindent megtett, hogy a rejtélyt kiderítse, a nyomozás eredménytelenül ért véget és a vizsgálatot beszüntették.

A községben feledésbe ment már a dolog és az sem keltett nagyobb feltűnést, hogy

a múlt év májusában ifjabb Jauch János feleségül vette a tragikus körülmények közt elhunyt Csiszler özvegyét.

A névtelen levélíró két év után érdekes adatokat juttatott a hatóságok kezére. A levélíró közölte, hogy Csiszler halála

Bokanovszky nagy eredménynek tartja a német-francia kereskedelmi szerződést

A francia kereskedelmi miniszter Amerikába utazott

Párisból jelentik: Közvetlenül a német-francia kereskedelmi szerződés aláírása után Bokanovszky francia kereskedelmi miniszter elutazott Párisból, hogy Le Havre-ban hajóra szállva az Egyesült-Államokba utazzék.

Közvetlen elutazása előtt Bokanovszky nyilatkozott a német-francia kereskedelmi szerződésről és a következőket mondotta:

napián, késő este az egyik krnyajai kocsmában tartózkodott, amikor **feldult arccal megjelent Slezák József bérés és Ifju Jauch Jánost kereste.**

A fiatal földbirtokos nem volt a kocsmában, mire Slezák eltávozott, később azonban újból visszatért és ismét Jauch felől kérdezősködött. Csiszler halála után, két hét múlva

Slezák kilépett Jauch szolgálatából és egy nyolc holdas birtokot vásárolt Krnyaja közelében.

A közölt adatok alapján a csendőrség csütörtökön letartóztatta ifju Jauch Jánost és Slezák Józsefet. A vizsgálat lefolytatására délután kiszállt a helyszínre dr. Penza Pál vizsgálóbíró, aki kihallgatja a földbirtokost és a bérést. A nyomozás során még több szenzációs letartóztatás várható.

— A megállapodás egy egészséges gazdasági politikának a műve. A tárgyalások rendkívül nehezek voltak, azt azonban meg kell adni, hogy megérték a fáradságot. A szerződés annak a bizonyossága, hogy **mindkét részen erős az akarat a kiengesztelődésre és hogy Locarno szelleme, a legjobb szellem érvényesült, amely gyakorlati eredményeket vezetett.**

„Négy beteg ember vesztette el a világháborút“,

— mondja dr. Rochs tábornok-főorvos

Pathográfia a marnei csatáról

Berlin, augusztus hó. A »Dolchstoß«-legendáról — hogy a központi hatalmak azért vesztették el a világháborút, mert a pacifista-agitáció hátulról deorganizálta a frontot — komoly ember nem beszél, amióta **kontra-diktórikus eljárás során, a francia, német és angol hadvezérek egymással polemizáló emlékirataiból kiderült, hogy a marnei csatában dönt el a háború sorsa.** Amikor Joffre tábornoknak sikerült itt a párisi autotaxikon a frontra expedírt utolsó tartalékkal döntő vereséget mérni a németekre, a világháború harmadik hónapjában végérvényesen győzött az antánt. **Ludendorff** ezt épp úgy tudta, mint Foch. Ettől kezdve a központi hatalmak már csak azért harcoltak, hogy átmeneti sikerekkel kedvező helyzetet teremtsenek egy esetleges béketárgyalásra. A sors azonban másként rendelkezett... A marnei csata lefolyásáról és jelentőségéről számtalan tanulmány jelent meg, de a **legeredetibb véleményt most hallottam róla egy futballmeccsen.** Véletlenül összekerültem ugyanis dr. Erich Rochs nyugalmazott tábornok-főorvossal, aki a háború első hónapjaiban a főhadiszálláson teljesített szolgálatot és természetesen kitűnően ismerte a nagy ütközet hadvezéréit.

— **Négy beteg ember vesztette el a marnei csatát és ezzel a világháborút — jelentette ki az öreg orvos, amikor erősi kezdtünk beszélgetni. — Akik a marnei ütközetről vaskos tanulmányokat adnak ki, elcselezik, hogy nemcsak taktikai szempontok vannak a világon, hanem orvosi szempontok is, elsősorban pszichológiaiak. Ha egy világtörténelmi jelentőségű ütközet vezetését rábizzák négy súlyosan beteg emberre, akkor azt az ütközetet el kell vesztetni. El is vesztették. A marnei vereség történelmi múltatása nem a hadtörténész feladata, hanem az orvosé.**

— **Érdemes lenne ezzel foglalkozni — biztattam a kedves öreg doktort — mindenestre újszerű felfogása a történetírásnak.**

— **Ne gondolja. Egy svájci törzstiszt, Bircher altábornagy könyvet írt a mar-**

nei csatáról és abban külön fejezetet szentel a hadvezérek egészségi állapotának. **Bircher is orvos, a katonai hivatás mellett sebészi prakszist folytat.**

Csodálkozó arcot vághattam, mert szinte bocsánatkérőleg jegyezte meg:

— **Svájcban a hadsereg roppant demokratikusan van berendezve.**

A svájci hadseregszervezet, mint olyan, nem érdekel, ezért visszatértem a marnei csatára:

— **Mi baja volt Moltke tábornagnak?**

— **Mindenekelőtt az, hogy nem volt katoná. Képzelen el egy hadvezért, aki hangulatember, álmodozó lélek, egy költő.**

Ráadásul kimondottan **misztikus halálra.** Mindenki tudta róla, hogy nyílt híve volt Rudolf Steiner-nek, a **spiritista apostolnak.** Udvari intrikák csimáltak belőle főszállásmestert. Emlékszem, hogy amikor megírt a főhadiszállásra, **Schlieffer** gróf, a vezérkar operációs osztályának főnöke kétségbeesve panaszkodott nekem: **»Mit kezdek az isten szerelmére ezzel az emberrel, akinek fogalma sincs az operációs gondolkodásról.«**

A háború Moltkét **Karlsruhban** lentre meg, ahol **véredényelmesesedését** gyógyította. Súlyos betegen vonult hadba, az említett betegségéhez **krónikus szivbilyügyulladás és szivizomrenyhesség** járult. Háromszáz kilométerrel a front mögött végezte a kurációt, ez érdekelte őt, nem is lehet csodálni, hogy elszalasztotta a döntő roham elrendelésére alkalmas pillanatot. Joffre egész stábjával kint volt a harcoló katonák közt. Szegény Moltke csak szeptember 11-én határozta el magát rá, hogy kiatózik a frontra, amikor már minden elveszett. Ő maga fél év múlva meghalt, a szíve végzett vele.

— **Gondolja, főorvos dr. hogy Moltke betegsége döntő befolyással lehetett az ütközet kimenetelére?**

— **Hát hogy a csodába ne. Ő kunktátoroskodta el a kedvező alkalmakat a támadásra. Kétségtelen, hogy a betegség nem segíti elő az aktivitást. Ráadásul a közvetlen környezete szintén hasonló emberkekből állott, akik segítettek neki megbújni. Ott volt például Bülow. Kétség-**

telenül a legképzettebb és a legintelligensebb tisztek egyike. Óriási érdemeket szerzett a békében a hadsereg kiképzése körül. Husz évvel korábban senki sem lett volna méltóbb a főparancsnoki tisztségre. De amikor a világháború kitört, már roppant öreg volt és **olyan süket, mint egy ágyu.** Amellett szintén **érelmeszesedésben** szenvedett. Egy beteg, öreg ember, akit a süketisége gyanaknóvá, mindenkiel szemben bizalmatlanná tett. El lehet képzelni, hogy nem sokat adott a fiatalabb vezérkari tisztek tanácsaira, akik valamennyien a gyors döntést ajánlották. Egy hadvezérnek nem szabad doktrínérnek lenni. Bülow pedig az volt a legnagyobb mértékben és nem tudott megszabadulni attól a **kényszerképzettől, hogy hadserege jobb szárnyát áttörés veszélye fenyegeti, holott erről szó sem volt.** Ha a vezérkar javasolni próbálta, hogy a jobb szárny fölösleges megerősítésére szolgáló osztagokat máshol kellene felhasználni, Bülow szinte **manikusan tiltakozott.** A taktika-szakértők szerint ez volt a legsúlyosabb hiba. En ehhez nem értek, de ha igaz, akkor nyugodtan mondhatom, hogy **Bülow hibája is hozzájárult a háború elvesztéséhez.**

— **Ki volt a vezérkari főnök?**

— **A legbetegebb valamennyiük közt, von Lauenstein altábornagy. Százados kora óta súlyos basedow-kóros, amelyet szervi szivhájában szenvedett. Egy ember, akinek óvakodnia kellett minden felindulástól. Eppen alkalmas egy ütközet vezetésére! Állapota a harctéri izgalom következtében egyre rosszabbodott, ami lehangoltta és pesszimistává tette. A legjobban gondja az volt, hogy a felelősséget lerázza magáról, mindenben helyeselt Moltkénak és Bülownak.**

— **És a negyedik beteg?**

— **Heutsch, ő volt Moltke bizalmasa.**

A háború előtt, 1914 tavaszán egyszer be akartam menni hozzá. Az adjutánsa közli, hogy megtiltotta, bárkit is beengedjenek a szobába. **Eperohamai voltak és szegyezte. Szorgalmas, képzett tiszt, kitűnő szónok, de, epebaja következtében, pesszimistább még, mint Lauenstein.** A melancoliát a német nyelv »fekete epé«-nek nevezi. Moltke mindenben rá hallgatott s képzelhető, hogy Heutsch sem a támadás elrendelésére biztatta.

— **Mikor adta ki Moltke a végzetes utasítást a visszavonulásra?**

— **Szeptember nyolcadikán este. A taktikus-történetírók mind azt írják, hogy érthetetlen, mért határozta el magát a hadvezetőség erre. Pedig dehogyan érthetetlen, csak ott kellett lenni akkor este Bülow lakásán. Az ágyban fekiúdt Lauenstein betegen és különféle szereket szedett, hogy a szivmüködését erősítse. Bülow, az előrehaladott arterioszklerotikus kétségbeesve **jalgatott, hogy a jobb-szárnyban egy lyuk van, amit csak ő képzelt oda. És ekkor belépett Heutsch, az epebajos pesszimista, akinek a sötétlenlátásához csak ez a két vészmadár hiányzott. Ők hárman határozták el a visszavonulást, amihéz aztán Moltke, akinek sejtelve sem volt az egész hadihelyzetről, hozzájárult, mert Heutsch ezt ajánlotta. És a vezérkari tisztek hiába tépték hajukat, a magasrangu hadikörhöz egy ok nélkül elrendelt és fejetlenül végrehajtott visszavonulással egy csapásra lerombolta az addigi sikereket. De hagyjuk, mind a négyen rég halottak...****

A mérkőző csapatok felálltak a második féldőre. Az öreg tábornok-főorvos lebámult a sport-pályára és **talán a futballistákra gondolva maga elé morgogta:**

— **Mens sana in corpore sano.**

(Y.)

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

— **Mens sana in corpore sano.**

A legjobb légyfogó a világon!

Minden üzletben kapható.

Bolti ára 1 dinár

Felsőbánát népe lelkesedéssel fogadja Várady Imrét

Négy-öt mandátumra számít a radikális-magyar lista a Becskerek-kikindai kerületben — Milics Ivó dr. szubotici helyettes jelölt lemondott — Király Károly dr. augusztus 23-án tartja meg programbeszédét Sztaribecsejen

Elfogadták Szomborban a demokrata-magyar listát

Milics Ivó dr. az I. és II. szubotici járás hivatalos radikális párti helyettes jelöltje csütörtökön levelet intézett a radikális párt helyi szervezetének elnökéhez, amelyben bejelenti, hogy lemond jelöltetéséről. A levél tartalma a következő:

— Abból az okból kifolyólag, amit később nyilvánosságra fogok hozni, kénytelen vagyok lemondani jelölésemről a radikális párt listáján a szubotici I. és II. járásban és nem fogok részt venni a választási agitációkon. Köszönöm a nemzeti radikális párt összes tagjainak, hogy igyekeztek a múlt választások alkalmával velem szemben elkövetett igazságtalanságot jóvátenni olyképpen, hogy a parlamentbe bejusson még egy szakember, aki kizárólag a

törvényegységesítés nagy munkájának szentelte volna magát.

Szabotica, 1927. augusztus 18.

Dr. Ivó Milics

Milics Ivó dr. lemondása nem érinti a radikális-magyar párti lista helyzetét, mert a választási törvény értelmében a törvényszék által már elfogadott listán nem lehet változtatni.

Lemondanak Radonics urnaőrei

A szubotici kerületi törvényszéken a Radonics-csoport topolai urnaőrei, két telepese kivételével, benyújtották lemondásukat. Valamennyien kijelentették, hogy nem tartoznak Radonics pártjához és azért mondanak le az urnaőri tisztségéről.

A szombori törvényszék elfogadta a demokrata-magyar listát

Szomborból jelentik: Szomborban tegnap a késő délutáni órákban, mint arról a *Bácsme gyei Napló* beszámolt, olyan hírek terjedtek el, hogy a demokrata-magyar közös listát az a veszély fenyegeti, hogy formai okok miatt azt esetleg a törvényszék választási tanácsa nem hagyja jóvá.

A demokrata-magyar választási listának tényleg volt egy nagyon lényegtelen formai hibája, de nem magán a jelölőlistán, hanem az ahhoz csatolt egyik nyomtatott mellékleten. A törvényszék választási tanácsa még csütörtök délelőtt egy órákor jóvá is hagyta a demokrata-magyar pártok választási listáját és felhívta az ajánlókat, hogy huszonegy órán belül pótolják a lista hiányosságát.

Szabotici igazságügyminiszter a szombori kerületben

Szomborból jelentik: Dr. Szabotici Dusán, a hivatalos radikális párt listavezetője vasárnap délelőtt Kulára megy, ahol beszédet fog mondani a radikális párt gyűlésén. Az igazságügyminiszter Kuláról Vrhaszra megy a kiállítás megtekintésére. Vrhaszon a miniszter tiszteletére bankett lesz. Délután Odzacin fog Szabotics beszélni. Az igazságügyminiszter hétfőn délelőtt Szomborban vesz részt a radikális párt kerületi konferenciáján, délután pedig Apatinban lesz népgyűlés, amelyen a miniszter beszédet fog tartani. Kedden délelőtt a dárdaí, délután a batinaí kerületben tartandó népgyűléseken fog az igazságügyminiszter megjelenni.

Dr. Ricics Szima, a hivatalos radikális párt szombori járási jelöltje vasárnap délelőtt Sztanisleson, délután Szvetozár Mifeticeson tart népgyűlést.

Dr. Lalesovics József, a radikális párt kulai jelöltje szerdán Vrhaszon megtekintette a Mifetice, majd résztvett a tiszteletére rendezett banketten, ahol ő nagy beszédet tartott.

Augusztus 28-án lesz a magyar párt sztaribecse-i gyűlése

A magyar párt a noviszadi kerületben élénk agitációt folytat az önálló magyar lista érdekében. A párt főleg a Tisza-mellék magyar néének szavazataira számít és ezért különösen nagyfontosságú lesz a Sztaribecsejen tartandó nagygyűlésnek. A gyűlés a korábbi határozattal eltérően nem augusztus 21-én, hanem 28-án lesz és azon Sántha György dr. az országos magyar párt elnöke, Király Károly dr. listavezető, Brezovszki Nándor dr., a magyar párt noviszadi szervezetének elnöke és még több szónok fog beszélni.

A független munkás- és parasztszövetség népgyűlése Adán

A független munkás és parasztszövetség Adán népgyűlést tartott, melyen Manolovics Miodrag listavezető és Domány János járási jelölt tartottak beszédeket.

Szentán a munkás és parasztszövetség több konferenciát tartott.

Lemondot jelölt és urnaőr

Az alábbi két nyilatkozat közlésére kérték fel bennünket:

törvényegységesítés nagy munkájának szentelte volna magát.

Szabotica, 1927. augusztus 18.

Dr. Ivó Milics

Milics Ivó dr. lemondása nem érinti a radikális-magyar párti lista helyzetét, mert a választási törvény értelmében a törvényszék által már elfogadott listán nem lehet változtatni.

Lemondanak Radonics urnaőrei

A szubotici kerületi törvényszéken a Radonics-csoport topolai urnaőrei, két telepese kivételével, benyújtották lemondásukat. Valamennyien kijelentették, hogy nem tartoznak Radonics pártjához és azért mondanak le az urnaőri tisztségéről.

A jelölőlista hibája az volt, hogy az egyik nyomtatott mellékleten a szombori városi urnaőrök a szombori járási nyomtatványon voltak feltüntetve. A felhívásnak megfelelően ma dr. Ceizel Lajos, a szombori magyar párt ügyvezető elnökének vezetésével megjelent a magyar és a demokrata párt közös vezetősége Bobatin törvényszéki tanácselnöknel és benyújtották az eredeti jelölőlistának megfelelő nyomtatványokat. A nyomtatványok helyesbítése után Bobaticus tanácselnök a helyesbítésről, amely teljesen a választási törvény előírásainak megfelelően történt, végzést adott ki. A demokrata és magyar párt közös listáját tehát jogerősen jóváhagyták és tizenegyedik urna lesz a demokrata és magyar párté.

Alulírott Macse Ignác bácsi lakos ezúttal kijelentem, hogy engem Páljics József szombori lakos, a vajdasági parasztpárt listavezetője behálózott és így lettem én a nevezett párt odzsaci járási jelöltje. Unnepélyesen kijelentem, hogy

Fokozott erővel folyik az agitáció a Felsőbánátban

Becskerekéről jelentik: A becskerek-kikindai választókerület hét mandátumért tíz listavezető, ötven járási jelölt és ötven helyettes küzd.

A tíz lista közül kettő a radikálisoké, kettő a földműves párté és kettő a munkásságé. Ebben a három pártban állott be szakadás, úgyhogy külön listák beadására került a sor. A radikálisok két listája közül az egyiknek élén dr. Ninesics Momesilo volt külügyminiszter áll, ezen a listán jelölték dr. Várady Imrét is, a másiknak dr. Miletics Szlávkó volt egészségügyi miniszter a vezére. Talán az összes jelöltek közül a legélénkebb, legfáradhatatlanabb agitációt maga Ninesics volt külügyminiszter fejté ki, aki az egész választási kampány idején választókerületében tartózkodik. A melencei Ruzanda fürdőn nyárral és innen járja végig a kerület községeit, amelyekben minden nap több népgyűlést és konferenciát tart, mindig nagy érdeklődés mellett.

Várady Imre diadalutja

A választási agitációból ugyancsak kivesszi a részét dr. Várady Imre, a magyar párt jelöltje is, aki valóságos diadalmenetben járja végig a becskereki járás magyar és németlakta vidékeit. Minden szombaton, vasárnap és ünnepeken uton van és egy-egy nap három négy népgyűlést tart, amelyeket a bánsági magyarság leirhatatlan lelkesedéssel kísér.

A Pribicevics-párt agitációja

A legagilisabb a Pribicevics-párt, amelynek három agitációs csoportja van, amelyek szervezeten és szisztematikusan folytatják a választási agitációt. Az első csoport vezetője dr. Dosen Vojislav, a becskereki és módosi járás jelöltje, a második csoporté Sztanojevic Milos gimnáziumi tanár, a novibecseji és alibunári járás jelöltje, a harmadik pedig dr. Bojanics Péter a kikindai és kanizsai járás jelöltje. A szervezett agitáció pontosságára jellemző, hogy má

e jelölést nem fogadom el, illetve arról lemondok, mert sohasem tartoztam az illető párthoz és a szeptember 11-iki választásokon szavazatommal nem fogom a nevezett pártot támogatni.

Bács, 1927. augusztus 17-én.

Macse Ignác

A *Bácsme gyei Napló* tekintetes Szerkesztőségének Szabotica.

Az önk lapjából értesültem, hogy Radonics Jovan dr. listáján mint csantaviri urnaőr szerepelek, miért is annak közlésére kérem önöket, hogy urnaőré váló felvételem tudtom és megkérdésem nélkül történt. Ezuttal ugy Radonics Jovan dr. ural, mint Csantavir község lakosaival tudatom, hogy a nekem szánt tisztséget magamtól elutasítom és kijelentem, hogy sem Radonics Jovan dr.-hoz, sem »pártjához« semmi kötelek nem fűznek.

Csantavir, 1927. aug. 17.

Teljes tisztelettel: Pálty Lázár.

Ribar Iván agitációja a noviszadi kerületben

Noviszadról jelentik: Ribar Iván, a nemzetgyűlés volt elnöke, aki a demokrata párt noviszadi listavezetője, csütörtök este Noviszadra érkezik és a pártvezetőség tagjaival szűkebbkörű értekezletet tart. Dr. Ribar pénteken reggel nyolc órákor Csurogon, délelőtt tizenegy órákor Zsabaljon, délután két órákor Djurdjevón, négy órákor Goszpodincin és hat órákor Nadaljon tart agitációs gyűléseket. Szombaton a titeli járás több községében lesz értekezlet, vasárnap pedig a palánkai járásban tartanak a demokraták gyűléseket.

Dr. Hadzsi Koszta programbeszéd

A Pribicevics-párt zsabalji járási jelöltje, Hadzsi Koszta dr. noviszadi ügyvéd péntek délután négy órákor Szrbobranban, öt órákor pedig Turiján mondja el programbeszédét.

előre meg van állapítva az egész hátralevő időre a népgyűlések sorrendje. Eszerint csak Becskereken még tizenkilenc népgyűlést tartanak. Pénteken kilenc népgyűlést rendeznek a kerületben és pedig: Jasa Tomicson, Szerb-Csernyán, Kláriján, Száracsán, Vranjevón, Novibecsen, Kumánon, Tarason és Melencén.

Augusztus 23-án megérkezik maga Pribicevics Szvetozár is, aki még aznap Szerb-Neusinán, Bókán és Jasa Tomicson tart népgyűlést, este pedig Becskereken pártértekezletet, másnap 24-én Szerbítében, Karagyorgyevón, Alekszandrovón, Szerb-Csernyán, Kláriján, Beodrán, Dragutinovón, Novihecse és Vranjevón tart népgyűléseket Pribicevics, végül 25-én Szlovacski és Szrpszki Aradácon, Szerb-Eleméren, Melencén és a kikindai járás néhány községében tart gyűlést.

Marinkovics Vojta és Davidovics Ljuba Becskereken

A demokrata pártban is igen élénk az agitáció. Setyerov Szlávkó a siker biztosítása érdekében felvonultatja pártja vezetőit. Vasárnap Marinkovics Vojta külügyminiszter jön Becskerekre és itt a főtéren nagy népgyűlést tart, amely iránt igen nagy az érdeklődés. A jövő héten pedig Davidovics Ljuba, az ősz demokrata pártvezető érkezik Becskerekre és néhány napon át a Felsőbánát községeit látogatja.

A többi pártok

A Miletics-pártban is igen élénk az agitáció. Itt főleg dr. Rajics Tósa volt képviselő veszi ki a részét a munkából, aki szakadatlanul választói között tartózkodik. Vulics Dimitrije, a földműves párt listavezetője is hihetetlen erőfeszítéseket tesz a mandátumáért. A legérdekesebb agitátor a Felsőbánátban dr. Markovics Szima volt kommunista képviselő, a független munkáspárt listavezetője. Markovics egyszerű szónok és főleg Oroszországról beszél.

hangoztatva, hogy Oroszországban sokkal jobb a viszonyok, mint azt az európai polgári lapok írják.

Ki fog győzni?

Természetes, hogy akárhány ember van, annyiféleképpen jósolja meg a választás eredményét. Egyet azonban pártkülönbség nélkül mindenki biztosra vesz: hogy dr. Várady Imre megválasztása bizonyos. A becskereki járásban a legutóbbi tartományi választáson kilenc-ezer szavazat esett a radikális-magyar listára, Becskerek városában körülbelül kétezer, az összesen tizenegyezer szavazat. A képviselőválasztáson előreláthatólag jóval többen fognak szavazni és így körülbelül 13—14.000 szavazatra lehet számítani. Miután pedig a hányados körülbelül 6500—7000 lesz, Várady maga két képviselőt fog bejuttatni a közös listán.

A radikálisok ezenkívül még legalább két mandátumra, esetleg még háromra számíthatnak, egy, de esetleg két képviselője lesz a német pártnak és egy mandátumért elkezeredett küzdelem folyt Miletics Szlávkó, — aki megválasztása esetén lemond Rajics Tósa javára — Setyerov és Vulics között.

A felrobbant kézigránát megölt egy pásztort

A pancsevól felsővárosi legelőn, tegnap délután Milenkov Dusán juhász egy kézigránátot talált, melyet a katonaság veszthetett el gyakorlatozás közben. Milenkov a gránátot felvette és zsebkésével kapargálni kezdte. Társá figyelméztette, hogy dobja el, de ő tovább feszegette a gránátot, míg az egyszerre óriási dörrenéssel felrobbant és Milenkovnak jobb karját teljesen leszakította, azonkívül jobb oldalába több vasdarab behatolt. Milenkov a robbanás után még vagy hatvan lépést szaladt, azután összeesett. Beszállították a pancsevói városi kórházba, ahol dr. Sambek Jęfta főorvos azonnal megoperálta, de segíteni rajta nem lehetett s este sebesüléseibe belehalt.

Milenkov, aki városi juhász volt, özyegyet meg két árvát hagyott hátra.

Megvesztegették a pénzügyőrt azután kirabolták

Rablás miatt letartóztattak egy csendőrt

Becskerekéről jelentik: A becskereki államügyészség fogházába szállították Popovics Dragoljub csendőrt, aki Csuprija délszerbiai városban tett szolgálatot.

Popovics Dragoljub már 1923-ban megszökött Malitorák bánati községből, ahol abban az időben pénzügyőr volt. Malitorákon igen jó barátságban élt Todorov Koszta ottani csendőrrrel. Todorov Popovics segítségével titokban hosszú időn át főzte a pálinkát és így igen szép mellékjövedelmet szerzett.

Peszeki Jovan malitoráki pénzügyőr mégis meszt vette kollegája és a csendőr üzelmeinek és egy napon rajtuk ütött és tetten is érte őket. Popovics és Todorov kérlelni kezdték, hogy ne tegyen feljelentést ellenük és ezer dinárt ígértek, ha a titkot nem hozza nyilvánosságra. Peszeki rövid, de heves lelki tusa után elfogadta az ezer dinárt és jegyzőkönyvből kitérte a bejegyzéseket. Hazafelé tartott, mikor az egyik ház mögül két bekormozott ember megtámadta és kirabolta. Peszékinek csak annyi ideje volt, hogy felismerje a támadóit, akik nem voltak mások, mint a kiktől az ezer dinárt kapta: Popovics és Todorov. Elkezeredésében Peszeki egyenesen a csendőrségre szaladt, ahol bevallotta a megvesztegetést és feljelentést tett megvesztegetői ellen.

Popovics Dragoljub és Todorov Koszta, mikor megtudták, hogy a feljelentés megtörtént, elszöktek Torákról. Az ügyészség ellenük rablás és megvesztegetés címén indított eljárást és körözlevelet adott ki a szökevények ellen. Popovics Dragoljub Szerbiába szökött, ahol beállt a csendőrség szolgálatába és csak most négy év után ismerték fel és tartóztatták le.

augusztus 27-én választják meg A szubotical választási elnök- helyetteseket

A városi közgyűlés napirendje

A szubotical főjegyzői hivatal csütörtökön délelőtt bocsátotta ki a meghívókat a szubotical kiszélesített tanács, augusztus 27-ikére összehívott közgyűlésére. A meghívókhoz mellékelt napirend negyvenkilenc pontból áll és a következőket tartalmazza:

1. A polgármester jelentése. 2. Interpellációk. 3. Esetleges indítványok. 4. Sztípiacs Károly polgármesternek a főispáni állásáról történő lemondásáról szóló ukáz felolvasása. 5. Manojlovics Dusan főispáni kinevezése. 6. Sztípiacs Károly dr. polgármesteri kinevezése. 7. A kiszélesített városi tanács eddigi tagjainak felmentése és az új városatyák kinevezése. 8. Az alpolgármester ügyköréről szóló városi szabályrendelet megváltoztatása. 9. A rendőrségi pénztárnok és ellenőr javadalmazásáról szóló szabályrendelet megváltoztatása. 10. A választási elnökök helyetteseinek a megválasztása. 11. A közigazgatási bizottság 10 tagjának megválasztása. 12. A kórházbizottság 11 tagjának a megválasztása. 13. A revíziós bizottság 2 tagjának a megválasztása. 14. A jogügyi bizottság összeállításáról szóló jelentés. 15. A pénztárkönyvek, illetve számlákat átvizsgáló bizottság 8 tagjának megválasztása. 16. Az iskolaszék 5 tagjának megválasztása. 17. A városi tisztviselők munkaképességét ellenőrző bizottság orvos tagjának a megválasztása. 18. Az árvaszék 16 tagjának megválasztása. 19. A gazdasági bizottság 15 tagjának megválasztása. 20. Az építési bizottság 5 tagjának megválasztása. 21. A színház bizottság 12 tagjának a megválasztása. 22. A statisztikai bizottság 12 tagjának a megválasztása. 23. Az egészségügyi bizottság 16 tagjának megválasztása. 24. A nyugdíj bizottság 8 tagjának a megválasztása. 25. Az irodalmi bizottság 8 tagjának a megválasztása. 26. Az erdei kitérőket tárgyaló bizottság 4 tagjának a megválasztása. 27. A városok kongresszusának költségei. 28. Egy tízmillió dináros kölcsön felvétele. 2957.000 dinár leírása. 29. A Városi Tanács tíz vezetője tagjainak a megválasztása. 30. Szubotica 400 éves fennállásának ünnepét előkészítő bizottság kérvénye 50.000 dinár segély megadása ügyében. 31. A szubotical főjegyzői segélykérvénye. 32. A szubotical főjegyzői segélykérvénye. 33. Krilacs Károly és társai, városi zenészek kérvénye. 34. A mezsei rendőrök alapjából fennmaradó összeg felhasználása. 35. Bacsics Iván nyugdíjról kérvénye. 36. Orszácsi Szilveszter nyugdíjról kérvénye. 37. Nagy Györgyné nyugdíjról kérvénye. 38. Dr. Löwy József nyugdíjról kérvénye. 39. Dr. Mezei Izsó nyugdíjról kérvénye. 40. Kopunovics Luka városi kézbesítő nyugdíjról kérvénye. 41. Kopunovics Luka rendőrvezető nyugdíjról kérvénye. 42. Schwimmer Izsó nyugdíjról kérvénye. 43. Krnjajski Tódor rendőrbiztos nyugdíjról kérvénye. 44. Tumbász Albe ház hely eladási kérvénye. 45. Kojakov

Strele aleksandrovól vendéglős bérletmeghosszabbítás iránti kérvénye. 46. A villanytelep igazgatóságának ajánlata a palicsi halászat hérbeadására. 47. A felsőbácskai vendéglősök kérvénye a városi fogyasztási szabályrendelet megváltoztatására. 48. Bröder Lajos és társainak a kérvénye a borfogyasztási adójának a megváltoztatására. 49. Csernusz János a Szent Teréz plébánia kántorának fizetésmeghatározás iránti kérvénye.

Halálos párbaj a szálláson

Öt évi fogságra ítélték Kovács Jenő martonosi gazdálkodót halált okozó súlyos testi sértés miatt

Csütörtökön tárgyalta a szubotical törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető-tanácsa a szándékos emberölés büntetvével vádolt Kovács Jenő martonosi gazdálkodó bűnügyét. A vád szerint Kovács ez év május 22-én a déli órákban, a martonosi szállásokon, egy kaszálóhoz vezető ösvényen, szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal megölte Zsivanov Milán martonosi gazdálkodót.

A vádat Makszimovics Szeptimusz államügyész, a szubotical ügyészség vezetője képviselte, a védelmet Ognjanov Szeptimusz dr. ügyvéd látta el.

Az elnök délelőtt kilenc órákban nyitotta meg a főtárgyalást és ismertette a vádiratot, majd megkérdezte a vádlótól, hogy bűnösnek érzi-e magát?

Mi történt a szálláson?

A vádlott, aki május 24-ike óta vizsgálati fogságban van, kijelentette, hogy a vádat megérte, de nem érzi magát bűnösnek. Az elnök további kérdéseire elmondta, hogy Zsivanov Milánnal, aki tanyaszomszédja volt, régebbi idő óta haragban élt. A kérdéses napon május 22-ikén reggel találkozott Zsivanovval, aki már akkor is megtámadta, úgyhogy kénytelen volt előle egy kocsmába menekülni. Később, déltájban ismét találkoztak, Zsivanov kaszálójánál és ekkor Zsivanov balkezeben bot volt, míg a jobb kezében nyitott bicskát tartott. Zsivanov megtámadta őt és a kezében levő bottal ráütött. Miután látta, hogy a másik kezében nyitott bicska van, megragadta Zsivanov kezét, amelyben a bicskát tartotta és birkózni kezdtek. Birkózás közben a két hegye Zsivanov melle felé velt irányítva, mert Kovács csuklóban tartotta Zsivanov kezét, hogy saját maga felől elfordítsa a kést. Eközben Zsivanov hasra esett és a mellének szegezett késsel önmagát megsebzte.

A vádlott kihallgatása ezzel véget ért és a bíróság áttért a tanúk kihallgatására. Kovács Ernő, a vádlott bátyja volt az első tanu, aki előadta, hogy amikor értesült, hogy verekedés támadt öccse és Zsivanov között, odafutott a verekedés színhelyére. Vasvilla volt a kezében, de nem azért, hogy valakit megtámadjon vele, hanem mert éppen szénát vitt az istállóba. Amikor odaért a verekedés színhelyére, Zsivanov a földön feküdt és öccse rajta volt. Nem tudta, mi történt s a verekedőket széjjel akarta választani. Azt biztosan állíthatja, hogy öccsénél nem volt kés.

A láthatatlan szemtanú

A következő tanu Almási Pál tizenéves borbélyinas. Azzal kezdte a vallomását, hogy közvetlenül szemtanúja volt az eseményeknek, amelyeknek lefolyását körülbelül hat-nyolc lépés távolságról szemlélte. Látta, hogy Zsivanov balkezeben bot, jobb kezében nyitott bicska van. Zsivanov Milán megütötte Kovács Jenőt. Erre Kovács nekiszaladt és megfogta jobbkezevel Zsivanov kezét, amelyben a bicska volt. Aztán kiesít megragadta Zsivanovot, mire Zsivanov hasra esett. A bicska hegye felfelé állt.

Az elnök: Amikor Zsivanov leesett, mi történt?

A tanu: A kés alatta maradt.

Az elnök: Utána mi történt.

A tanu: Mikor Zsivanov hasra esett, Kovács átesett rajta. Akkor jött oda Kovács Ernő és így szólt:

— Mit csináltak részeg disznók?!

Kovács Jenő már lábán volt, de Zsivanov ült a földön. Nehezen felkelt, lépett öt-hat lépést, roskadozott az ina, majd hanyatt esett és meghalt.

Az elnök: Volt a vádlott kezében valami?

— Nem láttam semmit. Bicskát láttam Zsivanov mellett. A bicskát ott láttam, ahol hanyatt esett.

»Eppen elegendem van, szomszéd«

A tanu elmondta még, hogy amikor Zsivanov felkelt, látta, hogy a melléből vér patakzik.

Az elnök: Ki szurta meg Zsivanovot?

A tanu: Ő esett bele a bicskába. Mikor Zsivanov a földön volt, csak ennyit mondott: Eppen elegendem van, szomszéd!

Az elnök: Volt még valaki a közelben, amikor az összeesés történt?

— Nem volt más szemtanú, csak én.

Setyerov Vidoszáva, aki az elhalt Zsivanovval közös háztartásban élt, elmondta, hogy haragban élt a Kovács fivérével. A bicskában, nem ismerte fel Zsivanov fiát.

Balogh János martonosi tanuló hallotta, amikor Zsivanov azt a kijelentést tette, hogy Kovácsnak van huszonnyolc tyukja, de azokat nem fogja Péter-Pálig felnevelni. Ott volt ő is a véres verekedés színhelyén, de akkor már mindenek vége volt. A kés Zsivanov mellett feküdt.

Akik nem látták a szemtanút

Bándi Milán tanu egészen másképpen adta elő az eseményeket. Tanyája udvarának folyósójáról szemtanúja volt a halálos kimeneteli összetűzésnek. Látta, hogy amikor Zsivanov és Kovács találkoztak előbb szóváltás volt köztük, majd Zsivanov bottal Kovács felé sújtott, mire Kovács Zsivanov melle felé dőlt és Zsivanov elbukott. Ő odafutott és látta, hogy egy bicska a földön vértócsában fekszik. Határozottan kijelenti, hogy a borbélyinas nem volt ott.

Dobricski Vlada tanu ugyanott a tanyájáról nézte az esetet és egybehangzóan adta elő a történetet Bándival.

Az elnök elrendelte a borbélyinas szembeszédét a két tanuval. Almási megmaradt amellett, hogy ő ott volt és közvetlen közelről nézte az eseményeket, míg a két tanu kijelentette, hogy esküt tesznek rá, hogy a fiu nem volt ott.

Az elnök az iratokból megállapította, hogy az elhaltak nem csak a mellén velt egy szúrás, hanem hátul a bal vállán is, ezt pedig nem ejthette önmagán.

Bugyi Vince volt a legfontosabb tanu, aki határozottan állította, hogy »Kovács Jenő megszúrta késsel Zsivanovot, aki megbukott«. A borbélyinas nem volt ott.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert és a bíróság a perbeszéd után meghozta az ítéletet, mely szerint bűnösnek mondta ki a vádlottat halált okozó súlyos testi sértés büntetésében és öt évi fogságra ítélte. Egyben kimondta a bíróság, hogy a vádlott tovább is vizsgálati fogságban marad.

Az ügyész szigorításért és a minősítés miatt felebezett, a vádlott azért, mert ártatlan.

A saró szélein

Ita. Révész B. J.

Vadul vonalait az álláig, a szeméig elsímitotta a megtalált derű.

Ekkor jött szembe vele egy iskolatárs, pályatársa, aki évek óta kibukott a klubokból, társaságokból. Rongyos volt, alázkodó és megszólította:

— Kérlek megszorultam...

— Tíz pengőt... Holnapig...

— Hol találak?...

A rongyos megszeppent, mert az ember, arcán a föltetsző derűvel átadta a tíz pengőt, az utolsó.

A rongyos ingadozva arrébb lépett, futott volna, kezében a bankóval, mielőtt visszakérk, de az iskolatárs, pályatársa csak állt nyugalmasan, rossz mozdulatot nem tett, hagyta kegyelmeesen, hogy a tépett koldus, hátra csavartva, feléje bökölve, de rakosgassa előre téveteg lábait, már távolodott és a pénzeitől megszabadult ember, a fölbukkant mosolyán átszűrte gondolatait:

— Most azt hiszi, nem tudom ki-csoda...

— Csalt a baknál, lopott a banknál... utolsó, rongyos ember...

— Most azt hiszi, én jó ember vagyok...

— Én? — aki a tíz pengős mellé oda-éreztem a megvetésemet... Én? — aki undorodtam a sárga, ráncos arcától, a rojtos gallérijától, a horpadt kalapjától... Én? — aki kémlelve néztem

reá, mert azt fogja hinni rólam, hogy jó ember vagyok...

— Odaadtam, mert elrabolta tőlem...

— A gyávák, a rohadtak ezt megérik...

— Elvihetnék az órámat, ruhámat, szortómat...

Az iskolatárs, a biztonság távolából még egyszer visszacsavarodott, integetett a törött kalapjával, a visszamaradt ember céltalanul utána tekintett, diadalmas mosolyát ráterítette a szemére és hangtalanul kacagott:

— Hát nem tudod?...

Ballagott a paloták alatt, lankadtan, de kialakult jóérzéseivel frissülten.

Zsivajgott körülötte az ucca, rengő szekér, bőgő autó, kiabáló ember, de magában ment, belepert szeméi közelvonták a messziséget, de ámulták a rezgő árnyékszönyegeteket a házak előtt.

Elakadt.

Egy verébmadar viaskodott előtte a sárral, a rátapadt szalmaszálakkal.

Megállt.

A veréb fölfigyelt, karmaival, csőrével a szalmaszálon ijedten nézelődött, vergődve repdesett.

A mosolyos ember oldal lépett kitért és biztatta a madarat:

— Te csacsi... Vidd el, vidd el...

Oldalgott, hátrált, lábujjhegyen lépdelt, segíteni akart a madárnak:

— Te csacsi... Most, most, vidd el...

— Most lehet...

A veréb elejtette a zsákmányt és remülve fölszárnnyalt, elröpült.

— Nem ember...

Az árnyak szőnyegén vesztegelő ember tekintete tűnődve a madár után ivelt:

— Hát nem tudod?...

Fák alatt bolyongott, a langyos ég alatt, a füvek szikrázva fűrdtek a harmatban, a levegő békült, könnyű volt, mint a megtalált mosoly.

Leült a padra, ernyedten, a fölbuzdult, már nem sugdosó, de mindent átzengő kielégüléssel.

A napfény havazott.

A gyermeklanc pihés sűrűjében egy elvénült emberke rezgett, a lába, vállá csuklott, ugrott, lassu kapkodással a nehéz fejét vitte, aszalt arcát célozgatva erre-arra forgatta, a szájából kicsuszott pipát el-elkapta, nyálasan szopogatta, a pad felé boiladozott és nyekkenve leült. Csengő gyerekhangja, lelkendezett:

— Milyen szép idő...

A csendes ember a padon, némultan válaszolt:

— Vén sziv...

A rezgő öreg cuppogott, nyálozott, lippedt szája a kicsuszó pipát célozva el-elkapta és csengette egyre a gyerekhangját:

— Milyen finom a levegő...

— Milyen gyönyörű a fák...

— Nézte a bimbót, úgy hasad, mint a megszületett gyerek szája...

— Milyen szép az élet...

A szellő tölcéserei fújták, kavarták a gyermeklanc boglyait és a fehér ringásban gyerekkocsi közeledett, párnákkal bélelt fehér batár, benne két pincy gyerek, az egyiknek szöke feje olyan

kedves, kerek, mint a másíknak, mókás

álluk, gödrös arcuk egyforma és a megnyitott szájuk hasadt, frissen lehelő, mint a rügyek a fákon.

A mosolyos ember lehuntya a szemét.

Az öreg fecsegett, örült a szavának, hangjának.

— Jófejta tiroli pipa ám ez... Csak nem tartja a fogam, mert nincsen... He, he...

Tíz unokám van és hat dédunokám... Jó pénz... He, he...

— Milyen jó az idő... Szép idő...

— Már épen nyolcvan esztendő vagyok...

A derűvel leigázott ember a padon, megnyitotta a szemét, fölmérte maga mellett az öreg, a szikkadt fejét, a hátya mellett, potyogós vállait, válni akaró hibáit, az esett, kiégett kezeit és tekintetével köréje vitte a láthatatlant, a kit csak ő látott s a mosolya üzent:

— Hát nem tudod?... Ki ül itt melletted?...

Az ikrek csipogtak a fehér batárban.

—A gyermeklanc bolygó felhői szakadoztak, mint a termékenység fölta-kart szoknyái.

A fák szinte doboltak, amint pattant rajtuk a teli rügy, zsongott rajtuk a csurgó szírom.

Az ember a támadásban, megbújt az árvasága mögé és szájának görbült s sarlólni még egyszer megrehbent a mosoly, a befejező, erős és riadva, lázongva csudálkozott:

— Hát nem tudjátok?...

— Meghalok...

Trockij a bolsevista forradalom bukását jósolja

Rykov tömeges kivégzésekkel fenyegette meg a kommunista-párt ellenzékét

Moszkvából jelentik: A kommunista-párt végrehajtó és ellenőrzőbizottságának legutóbbi teljes ülésén

Rykov tömeges kivégzésekkel fenyegette meg az ellenzékét.

Trockij hosszabb beszédben azt válaszolta Rykovnak, hogy

a bolsevista forradalom éppúgy meg-

fog bukni, mint a francia forradalom.

Mindkettőt megszárdította az a körülmény — mondta Trockij — hogy ugynevezett fehér gárdák alakultak el-
lene, de a francia forradalom nyomában összeomlott, amikor Thermidor-hívei elkezdték halomra öldösní a radikális ja-

kobinusokat. Biztosra veszem — fejezte be Trockij — hogy

mihelyt a kivégzések megkezdődnek, vége lesz a bolsevista uralkomnak, mert az ellenzék elnyomása a vég kezdete.

Trockij feltűnő kijelentése kellemetlen hatást keltett a bizottság ülésén.

Korzika lángokban

Egyre nagyobb arányokat öltenek az erdőtüzek

Párisból jelentik: A hatalmas erdőtüzek Korzika-szigetén már katasztró-fális méreteket öltenek.

Hat várost és négy falut már beke-
reztettek a lángok.

ezenkívül dus termőföldek, nagy ma-
jorok, juhnyájak és tehéncsordák pusztultak el az óriási tüzben. Borgo állomás előtt egy tehervonat elégett. Az ál-

lomás épülete a blokkházzal együtt, va-
lamint a teheráruháza is a lángok martaléka lett.

Bastia és Bacheffe között több vonat
vesztegel mert a rohamosan terjedő
lángok miatt sem előre, sem hátra
nem juthatnak. Az eddigi kár legalább
ötvenmillió frank.

Több mint 80.000 hektár erdő és dus

olaitermés megsemmisült.

Több falut ki kellett lakotatni.

Nagyszámu gyalogos és utászcsapat dol-
gozik a veszedelem színhelyén. Nizzából,
Toulonból és Antibes-ből katonaságot
rendeltek ki, amely a tűz körül széles
árkokat ás és magasra hánnya a földet,
hogy így megakadályozza a lángok to-
vábbterjedését.

A külügyminiszter visszaérkezett Beogradba Vukicsevics miniszterelnök Bledben maradt

Radonics Jován dr. összehívta a pénzügyi bizottságot

Beogradból jelentik: *Marinkovics* Vo-
ja dr. külügyminiszter, csütörtök reggel
visszaérkezett Beogradba, *Vukicsevics*
Nella miniszterelnök azonban Bledben
maradt. A külügyminisztert a csütörtö-
ki nap folyamán több politikus látogatta
meg, különösen a demokrata párt kö-
réből.

A politikai élet továbbra is csendes a
fővárosban és a politikusok csaknem ki-
sárolag a miniszterelnök és a külügy-
miniszter Bledben elhangzott nyilatko-
zatainak kommentálására szritkoznak.

Ellenzéki körökben rámutatnak a
miniszterelnök és a külügyminiszter
nyilatkozatai között szembeálló kü-
lönbségekre.

Míg a miniszterelnök nyilatkozatai tele-
vannak optimizmussal, úgy a jelenlegi
mint a választások utáni helyzet meg-
jelenésében, addig *Marinkovics* nyilatko-
zatai sokkal szkeptikusabbak és rezervál-
tabbak. A szlovén néppártot például *Vu-
kicsevics*, máris mint a kormánykoali-
ció egyenrangú tagját tünteti fel, ezzel
szemben

Marinkovics hangsúlyozza, hogy
hajlandó együttműködni Koroseccel,
ha az magáévá teszi az ő program-
ját, viszont ezen az alapon bármelyik
más párttal is szívesen működik
együtt.

Nagy feltűnést keltettek *Marinkovics*
Bledben folytatott külpolitikai tanácsko-
zása is és az azok után tett nyilatko-
zatai. *Marinkovics* hosszasan tanácsko-
zott többek között *Bodrero* olasz követ-
tel is és utána kijelentette, hogy

a választások után sor kerül a köz-
vetlen jugoszláv-olasz tárgyalásokra
az összes nyitvalevő kérdésekről.

Más oldalról szerzett információ sze-
rint a jugoszláv-olasz tárgyalások csak
azért nem indultak meg eddig, mert az
olaszok várták a Fiuméra vonatkozó
olasz-magyar konvenciók ratifikálását,
minthogy ezek a konvenciók kiinduló-
pontjai lesznek a jugoszláv-olasz tár-
gyalásoknak az adriai forgalom szabá-
lyozása tekintetében.

*Marinkovics*nak a jugoszláv-német vi-
szonyról tett nyilatkozata igen jó ha-
tást tett politikai és gazdasági körökre
egyaránt.

**Dr. Setyerov Szlavkó a becs-
kerekéi magyar felölés ellen**

Dr. *Setyerov* Szlavkó a demokrata-
párt felsőházi listavezetője felkereste
Marinkovics külügyminisztert és meg-

hívta a demokrata párt vasárnapi becs-
kerekéi népgyűlésre. *Marinkovics* meg-
ígérte, hogy részt vesz a népgyűlésen
és szombat este utazik Becskerekre. *Se-
tyerov*, amikor távozott a külügyminisz-
tériumból, nyilatkozott az újságíróknak
Nincsic felsőházi jelöléséről és támad-
ta *Nincsic*et a magyar párttal kötött
vadásztási megegyezés miatt.

— *Nincsic* — mondotta *Setyerov* —
Várady Imrét, a magyar párt vezérét
jelölte Becskerek városban és a becs-
kerekéi járásban. Ezt *Nincsic* nagy hi-
bájának róják fel, mert Bánátnak min-
dig tiszta szerb többsége volt és Becs-
kerek város még a régi Magyarország-
on is mindig szerbet választott képví-
selőnek. Most kellemetlen az, hogy Bán-
át közepén magyar a jelölt, különösen
abban az időben, amikor *Rothermere*
angol lord akciót indított a trianoni bé-
keszerződés revíziójára.

Végül kijelentette *Setyerov*, hogy ha

*Nincsic*et megválasztják, azt nagyrészt
a magyar szavazatoknak fogja köszön-
hetni.

**Suvakovics volt államtitkár Dél-
bánát választási kilátásairól**

Suvakovics Lázár volt agrárreform-
ügyi államtitkár, aki a délbánati kerü-
letben a *Passics*-csoport jelöltje, nyilat-
kozott az újságíróknak és kijelentette,
hogy nyílt levelet fog intézni a minisz-
terelnökhöz a pártjára nehezedő ható-
sági nyomás miatt. A kerület választási
kilátásairól a volt államtitkár a követ-
kezőket mondta:

— Délbánátban a radikálisok összesen
négy mandátumot fognak kapni, ami
meg fog oszlaní *Sztankovics* és *Miletics*
listája közt. *Pribicsevics*ek egy, a né-
metek egy és a románok is egy man-
dátumot fognak kapni, a demokraták
esélyeit azonban nagyon rontja az a kö-
rülmény, hogy két listájuk van.

Augusztus 26-án ül össze a pénzügyi bizottság

Politikai körökben feltűnést kelt,
hogy

dr. *Radonics Jován*, a pénzügyi bi-
zottság elnöke csütörtökön váratlan-
ul ismét összehívta a pénzügyi bi-
zottság ülését augusztus 26-ára. A
pénzügyi bizottság összehívása a
kormány határozott kívánsága elle-
nére történt.

miután a kormány egyáltalán nem óhajt
ezzel a pénzügyi bizottsággal dolgozni,
amelyben nincsen többsége. *Radonics*
azonban, miután a kormány a választá-
sokon nem támogatja, ellenzékben van
a kormánnyal szemben és ezért az al-
kotmányban biztosított jogával élve,
mégis összehívta a pénzügyi bizottsá-
got, hogy ezzel a kormánynak kellemet-
lenséget okozzon és az ülés napirendjé-
re azokat a pontokat tűzte ki, amelye-
ket a kormány tagjai a pénzügyi bi-
zottság legutóbbi ülésén a napirendről
levették.

Radonics a pénzügyi bizottság ösz-
szehívásáról levélleg értesítette az
érdekelte minisztereket.

a közlekedési, igazságügyi, kereskedé-
mi és közoktatásügyi minisztereket. A
levél a következőképen hangzik:

Miniszter Ur!

Az 1927—28. évi pénzügyi törvény
10. szakasza alapján összehívám a

pénzügyi bizottság ülését augusztus
26-ikán délelőtt 9 órára, a következő
napirenddel:

1. A miniszterelnök jelentése a
pénzügyi bizottság augusztus 4-iki ha-
tározatáról.

2. A közlekedési miniszter kívánsá-
ga, hogy a bizottság hagyja jóvá a
magányárukkal a vagonpark megúj-
ítására kötött szerződéseket, az
1927—28. évi pénzügyi törvény 28.
szakaszával összhangban.

3. Az igazságügyminiszter javas-
lata, hogy a pénzügyi bizottság hagyja
jóvá a noviszadi felelőbírói bíróság
területén a bírósági végrehajtók jutá-
lalmazásáról szóló XXI. rendeletet az
1927—1928. évi pénzügyi törvény 129.
szakasza alapján.

4. A kereskedelmi miniszter kívánsá-
ga, hogy a bizottság hagyja jóvá az
ideiglenes gazdasági tanács felállításá-
ról szóló törvényt, az 1927—1928. évi
pénzügyi törvény 314. szakasza ér-
telmében.

5. A közoktatásügyi miniszter ja-
vaslata, hogy a pénzügyi bizottság
hagyja jóvá az állami alkalmazottak
külön pótlékairól szóló szabály mó-
dosítását, a tisztviselői törvény 40.
szakasza értelmében.

Az alkotmány 83. szakasza alapján
van szerencsém tisztelettel felkérni
Miniszter Urat, hogy a pénzügyi bi-

zottság fentjelzett ülésén szíveskedjék
rész venni.

Fogadja Miniszter Ur különös tisz-
telem kifejezését.

Beograd, 1927 augusztus 18.

Radonics Jován dr.

a pénzügyi bizottság elnöke

Politikai körökben biztosra veszik,
hogy a pénzügyi bizottság augusztus hu-
szonhatodik ülésén a kormány egyetlen
tagja sem fog megjelenni.

Augusztus 25-én kezdődik

**az interparlamentáris unió
konferenciája**

**Harminch állam parlamentje képviselettel magát az unió pársi kon-
ferenciáján**

Párisból jelentik: Az interparlamentá-
ris unió idei konferenciája augusztus
25-ikétől 30-ikáig tart Párisban, a sze-
nátus épületében, a Palais de Luxem-
bourgban. Az interparlamentáris unió-
nak fennállása óta ez a 24ik konferen-
ciája és most harmadizben rendezik a
konferenciát Párisban. A konferenciára
harminch állam parlamentjének tagjai
jelölték be részvételüket. Az inter-
parlamentáris unióban az egyes álla-
mokat bizonyos számú szavazattal illeti
meg: így Csehszlovákiának 14, Romániá-
nak 12, Magyarországnak 13, Jugoszlá-
viának 11, Ausztriának 9 szavazata van,
míg a legtöbb szavazat az Egyesült-Ál-
lamoknak és Japánnak jutott, számaze-
rint 24, illetőleg 23 szavazattal.

A teljes ülések augusztus 25-ikén kez-
dődnek és 30-ikáig tartanak. A konfe-
rencia megnyitásának előestéjén a sze-
nátus palotájában a francia csoport,
amelynek *Fernad Merlín* szenátor az el-
nöke és *Marius Moutet* képviselő a fő-
titkára, ismerkedő estélyi rendez. A
konferencia tagjai hivatalosan fogadják
Doumergue köztársasági elnök és fogad-
dást rendez számukra a francia szená-
tus és képviselőház elnöke, Páris város
tanácsa és *Briand* külügyminiszter. A
konferencia elnöke nemzetközi szokás-
nak megfelelően a vendéglátó parlament-
nek egyik tagja lesz.

Tavaszbredése

**Gyermekek halálos szerelmi
drámája Gyomán**

Gyomáról jelentik: Egy gyermekszerelem véres epilógusa játszódott le csütörtökön virradó éjjel Gyomán. *Herter József tizenhét éves lakatossegéd, agyonlőtte tizenöt éves szerelmesét Nyitrai Idát, majd két revolverlövessel önmagával végzett.* *Herter* egy jómódú gyomai kiscgazda fia, már két év óta szerelmes volt *Nyitrai József villanyszerelő* szép leányába. A két szép és koránál idősebbnek látszó gyerek szerelmét sokan csak gyerekszerelemnek tartották és nem tulajdonítottak neki nagyobb fontosságot.

A szerelmesek szerdán este nyolc óra-
kor szokásuk szerint találkoztak és sé-
tálni indultak. Este azonban a szülők hiába
várták haza a fiatalokat. Tüvé tették ér-
tük az egész várost, majd jelentést tet-
tek a csendőrségnek, amelynek segítsé-
gével hajnali négy órakor a város hatá-
rában lévő ligetben, holtan találták őket
egy esős kanyknyában. *Nyitrai Ida* szét-
bontott hajjal, teljesen felöltözve fekiadt
egy puccsen és melléből vastag sugár-
ban ömlött a vér, lábánál pedig a földön
a fiu fekiadt és mellette egy régi revolver
hevert. Mindketten halottak voltak már.

Nyilvánvaló volt, hogy kettős öngyilkosság történt és ezt megerősítette az asztalon fekvő kuszált betűkkel írt bucsuzólevél, amelyben a fiatalok bocsánatot kértek azért, hogy nem tehettek másként s közös akarattal mentek a halálba. A szülők nem tudják megmagyarázni a kettős öngyilkosság okát, valószínű azonban, hogy azt a gyermekek azért követék el, mert fiatalságuk miatt nem remélhettek, hogy szüloik beleegyezésével házasságot köthetnek.

CIRKUSZ

Egy aranyos nő

A wannseei strandon így szölt barátom, miközben feleibált a homokból:

— Megállj, bemutatlak egy aranyos nőnek!

Mielőtt még tiltakozhattam volna, (ezt csak időmeghatározásként mondom, mert eszemagában sem volt tiltakozni) már ott is álltunk a fiatal hölgy előtt.

— Egedje meg, Gerda — fordult hozzám barátom — hogy bemutassam magának Európa legjobb humoristáját.

— Na nem épp a legjobb — szölktem közbe szerényen — de mindjárt utána jövök.

Az aranyos nő vigyorgott. Duplán dühös voltam. Először is nem szerelem, ha valahol mint humoristát vezetnek fel. Ebből se származhat semmi jó. Másodsorú andorodom a vigyorgó nőktől. Mért is nem tiltakoztam a bemutatás ellen...

Barátom tíz perc múlva valami kifogással elszöktt és magunkra hagyott az aranyos nővel.

Hogy őszinte legyek, a délután egész jól eltelt. Gerda hangos volt, nevetlen volt, ordenáré volt, szóval amilyennek a strandon egy rendes nőnek lennie kell. Disznóságokat beszélt és a víz alatt olyan illetlenül csipett meg, hogy elpirultam.

Este hétkor bucsuzni kezdtem tőle: — Megyek a kabinomba felöltözni. — A viszontlátásra — felelte — én is megyek, a főbejártnál találkozunk szervusz.

Eszemagában sem volt együtt menni he vele a városba. Magunk közt szölvá, tíz lépésről leritt róla a foglalkozása: hogy nem tartozik amaz Azrák közé, akik csak egyszer szeretnek, aztán meghalnak. A strandon füttyölök a konvenciókra, de a városban mégsem szeretek egy csökből tulajdonosnőjével nyilvánosan mutatkozni. Épen ezért elhatároztam, hogy a hátsó kijáraton távozom.

Amikor öltözködésem befejeztem és a kabinajtót kinyitottam, hát ott áll az aranyos nő.

— Én már félórja kész vagyok — csicsergett.

Mit volt mit tenni, együtt utaztam he vele a Zoo-ig. Szerencsére a kupéban nem ült ismerős. Amikor kiszáltkunk, melegen megráztam kezét:

— Na, isten veled!

— Hová mész? — kérdezte vésztlő jósló derüvel.

— Ide, a Romanisches Caféba.

— Nagyszerű — válaszolta — én is oda megyek.

— Szervusz. — mondtam erre gorombán — én akkor a Condítorei Wienbe megyek.

Elkezdett nevetni:

— Milyen vicces vagy!

— És elindult mellettem a Condítorei Wien felé.

A Kant-strasse sarkán megálltam.

— Nézd. — mondtam az aranyos nőnek — hagyj engem békében, menj, ahova akarsz, de egymástól vegyünk azonnal érzékeny bucsut, mert már unom az életedet.

Nem is felelt. Csak röhögött. Viharosan röhögött. Észbontóan röhögött. Az egész ucca bennünket nézett.

Forrt a düh bennem:

— Értsd meg, hogy nem tréfálok. — magyaráztam neki.

Gerda nekítámaszkodott a falnak:

— Az a jó épp... bruhaha... benne, hogy olyan... brühehe... komoly pózával csinálod... heherehe...

— És jött, mint az árnyék mellettem. A hajamat téptem. Mit csináljak, hogy lemenjen a nyakamról? Ez a dög még képes bejönni velem a cukrászdába.

— Eh, nem fogom kimélni.

— Eredj a fenébe! — kiabáltam rá durrván.

A könnyei rögtön kicsordultak a nevetéstől.

Ráborult a vállamra és fülembé fogódzkodva másfél liter vizet kacagott bele galléromba.

Kénytelen voltam erősebb eszközökkel nyulni. Cipóm sarkával vonat kuztam a szőnyegre.

— Ha ezt keresztül mered lépni — figyelmeztettem — úgy tüdön váglak, hogy a dédunokád is hekkáknak születtek.

— Tudom, hogy gondolod. — fűldökölta vissza, azzal lement a kocslutra, megkerülte a vonalat és jött utánam.

Amikor utolért, rámkacsintott, hogy ő milyen jól megérti a viccet.

A Kurfürstendamm sarkán odaléptem a rendőrhöz:

— Kérem, ez a nő molesztál. Legyen szives, igazoltassa!

A rendőr, mint egy fakutya, bámult Gerdára. Az aranyos nő ugyanis leült a járda szélére és úgy hahotázott.

— Ne higgyen neki — mondta aztán a rendőrnek, amikor annyira magához tért, hogy beszélni tudott, — ez az ur humorista.

A rendőr rám nézett és a fűlég szaladt szét a szája.

Elkezdtem futni. Gerda utánam. A Condítorei Wien ajtajában elcsipett.

Megálltam és nem mentem he.

— Na mi lesz? — kérdezte erre.

— Nézze, kérem — mondtam — mi ide nem melletünk he együtt. Nekem idejárnak az összes ismerőseim, mit szólnának azok, ha egy olyan utolsó, repedtsarku szemetet vinnék közéjük, mint maga, Mars!

Kémleltem a hatást. Elsapadt. Arcáról eltűnt a nevetés. Végre! És dühösen sziszogta vissza:

— Tudod mit? Most már juszt se megyek!

Nem aranyos? Feleségül fogom venni, hogy végre egyedül lehessenek.

dió

Megkezdtek Szentán az agrárrevíziót

Elveszik a földet azoktól, akik nem tartották be az agrár törvény rendelkezését

Szentánról jelentik: Az agrárreformminiszteri rendelet értelmében Szentán most kezdtek meg az agrárrevíziós munkálatokat. Az agrárrevíziós bizottság elnöke dr. Santos Zdravko, titkára Radjovics Zsivojm.

A bizottság egyelőre letelepített és agrár földben részesített egyéneket — ötven csetniket, két rekantát, huszonhét helybeli dobrovoljacot, háromszáz dobrovoljacot és telepest, kilencvennyolc kolonistát, hatvanöt optánt — vizsgálják felül, hogy az agrár törvény utasításainak megfeleltek-e: letelepedtek-e Szentán, építtek-e házat, fizetik-e a földhért, az adót és az ármentesítési illetékeket.

A bizottság azokat, akik nem felelnek meg a követelményeknek, megfosztja földjeiktől és az így felszabadult földet más dobrovoljac, optáns és helybeli

földműves szegény földigénylők közt fogja kiosztani. A munka két-három hónapig tart el és minden érdekelt köteles összes igazoló iratával megjelenni a bizottság előtt.

Az agrárrevíziós bizottság elsősorban visszauttatta a városnak a törvény szerinti megillető maximumot, ötszázötvennyolc holdat és azután osztják ki a megmaradt területeket nemzetiségi különbség nélkül, a földműveléssel foglalkozó földigénylők közt.

A bizottság minden egyes kérdésben javaslatot hoz és a javaslatot felterjeszti a noviszadi agrárhivatalhoz döntés végett. A döntés ellen az agrárreformminiszterhez lehet felebbezni.

A város birtokait az állam költségén felméri. Ezek a munkálatok az agrárrevíziós munkálatokkal együtt készülnek el.

Ujból sztrájkba léptek a budapesti vasipari munkások

Míg nem vezettek eredményre a békéltető tárgyalások

Budapestről jelentik: A vasipari sztrájkot a munkásság negyvennyolc órára felfüggesztette, mert Vass József népjóléti miniszter vette át a tárgyalások vezetését és ígéretet tett arra, hogy kétszer huszonnégy óra alatt rendezi a munkások és munkaadók közt felmerült vitát. Ez a negyvennyolc óras határlód szerdán este telt le és amint előrelátható volt, ezalatt sem lehetett még tétő alá hozni a megegyezést, mert a munkaadók ajánlata a munkásság kívánságaival szemben még mindig nem kielégítő és ezért a tárgyalások folytatását ismét el kellett halasztani.

A szerdai tárgyalások befejezése után a munkásvezérek olyan kijelentéseket tettek, hogy a munkásságot igyekezni

fognak a munka további folytatására rábeszélni, ez az igyekezetük azonban nem járt eredménnyel, mert csütörtök reggel a két Ganz-gyárban már nem kezdtek meg a munkát és a köbányai Ganz-vagongyárban 2500, az öbndai Ganz-hajógyárban pedig 1700 munkás lépett ismét sztrájkba. Az Egyesült-Izzó gyártelepén megkezdődött ugyan a munka, de tájban azonban a munkások valószínűleg értesültek a két Ganz-gyárban kiújult mozgalomról és egy részük, körülbelül 1500 ember, itt is abbahagyta a munkát.

Az egyezkedési tárgyalások ettől függetlenül tovább folynak és azt remélik, hogy ezen a héten mégis sikerül a megegyezést létrehozni.

Városi tisztviselőt nem lehet áthelyezni

A belügyminiszter az államtanács határozata alapján visszahelyezte Noviszadra dr. Markovics Giga tanácsnokot és az áthelyezés időtartamára nyugdíjaztatóját rendelte el

Az egész Vajdaság közigazgatási tisztviselőkarát érdekli, az a nagyjelentőségű elvi határozat, amelyet az államtanács dr. Markovics Giga, noviszadi kulturatanácsnoknak Pancevóra történt áthelyezése ügyében hozott és amellyel hatálytalanította a belügyminiszter áthelyező rendeletét.

Ismeretes, hogy dr. Milovanovics Milovan akkori noviszadi polgármester felfüggesztette dr. Markovics Giga tanácsnokot, mert a polgármester beiktatásán fehérnadrágban jelent meg. A közigazgatási bizottság felmentette a tanácsnokot és a belügyminiszter is csak fedésre ítélte, de dr. Markovicsot áthelyezte Pancevóra, ami ellen a tanácsnok panasszal élt az államtanácshoz, mely mindenképp visszahelyezte és az áthelyezést kimondó rendeletnek nem

volt törvényes alapja és így annak törvényességét az államtanács nem ismerhette el.

— A Vajdaság területén a Nemzeti Tanács (Narodna Uprava) 1918. évi november 28-ikán hozott 1. számú határozata szerint a városoknak és községeknek az 1886. évi XXI. és XXII. törvények alapján öket megillető szervezeti szabályzatai érvénytelenekké váltak. Ennek folytán a községi és városi tisztviselői állások betöltése nem e törvény alapján történt, mint az 1886-ik évi XXI. és XXII. törvények erre vonatkozó rendelkezései ellentétben állottak az alkotmánnyal. Az 1886. évi XXII. törvények 61. szakasza szerint a belügyminisztérium köteles volt a közigazgatás zavartalanúsága érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni. Az 1919. évi május nyolcadikán kelt, a belügyminisztérium szervezetről szóló belügyminiszteri rendelet 2. és 10. szakasza szerint, mely rendelet az alkotmány 130. szakasza alapján törvényerőre emelkedett, dr. Markovics Giga annak idején Noviszad város tanácsnokává nevezetett ki. Elrendelem, hogy dr. Markovics Giga részére, szolgálati érdekből attól a naptól kezdve, amikor annak idején, Noviszad város tanácsnokává nevezetett mentetett, e rendelet keltőig terjedő időre nyugdíj állapotassék meg és jelen rendelettel noviszadi tanácsnoki minőségben Noviszadra reaktiváltassék.

Rajics, s. k.

Dr. Borota Branislav polgármester még csütörtök reggel sürgős átiratban értesítette erről dr. Markovics Giga tanácsnokot, aki azonnali szolgálattételre szólított fel. Dr. Markovics Giga péntek reggel foglalta el állását.

Értesülésünk szerint, dr. Markovics Giga tanácsnok panasszal fogja megtámadni a belügyminisztérium rendeletének azt a részét, amely az áthelyezése tartalmára nyugdíjaztatását rendelte el. Dr. Markovicsnak, abban az esetben, ha az államtanács helyt ad benyújtandó panaszának, mult évi április 22-ikétől számkva, vagyis tizenhét hónapra, teljes fizetés fog járni.

Agyonszurta fiát egy szrémi gazdálkodó

Önvédelemmel és ittassá gal védekezik a gyilkos

Noviszadról jelentik: Véres család háboru játszódott le kedden a Szrem-szkamitrovica melletti Lacsarák községben.

Jankovics Nikola laosaraki gazdálkodó egy szomszéd községben volt keresztelőd, ahonnan ittasan tért vissza. Amikor hazaérkezett, édesapja, Jankovics Péter jött elébe és az apa és flu között szölváltás keletkezett. Jankovics Nikola felelősségre vontá apját, mert az, szerinte eladta valami holmiját 42 dinárért és a pénzt megtartotta magának. Az apa azt mondotta, hogy ő nem kapott semmiféle pénzt, mire a flu kést rántott és apjára támadt. A hatvankétes öregember ekkor felkapott az asztalról egy bajonettet, amelyet kukorica-morzsolásra szokott használni és nagy erővel fia melébe döite. Jankovics Nikola összerogyott és azonnal meghalt.

A gyilkost a csendőrség letartóztatta, Jankovics Péter kihallgatásakor azzal védekezett, hogy mindaketten ittások voltak, fia támadt rá és ő felhevülésében nem is tudta mit cselekszik.

Patent „Konrath” paradicsom-paszirozó minden jobb vas- és háztartási üzletben kapható 1919

HIREK

Két repülőgép eltűnt a San-Francisco—Honolulu közti uton

A repülőderby nyertese 26 óra 7 perc alatt tette meg az utat — Costes francia oceánrepülő teljesen startra kész

Newyorkból jelentik: A nagy érdeklődéssel várt repülőderby Havai és San-Francisco közt eldőlt.

Huszonhat óra tizenhét perc repülőidő alatt az egyfedélű Woolaroo őrt elsőnek a honolulu repülőterre,

Whoslerfieldre. A nyertes gép pilótája Arthur Goebel, kísérője Dávid, akik megnyerték a huszonötezer dolláros Dole-díjat. Másodiknak szállt le Aloha, ugyancsak egyfedélű repülőgép, amelynek vezetői a tízezer dolláros második díjat kapták meg.

A két repülőgép a Golden Eagle és a Miss Dora, eddig még nem érkezett meg.

A tengerészeti minisztérium repülőosztályának jelentése szerint, a két gépnek legfeljebb éjjelig volt elég benzine, tehát vagy le kellett szállniuk a tengerre, vagy pedig észrevétel nélkül ereszkedtek le a Havai-szigetecsoport kis szigetén, nyilván azért, mert a tüzelőanyaguk elfogyott. A tengerészeti minisztérium rádiótáviratban utasította az oceánon utazó hajókat, hogy figyeljék a láthatárt és kutassanak a két repülőgép után.

Mint Párisból jelentik, Coste francia repülő a múlt éjjel akart startolni Amerika felé, de az utolsó órában kedvezőtlen időjelenségek érkeztek, úgyhogy kénytelen volt az indulást elhalasztani.

Coste szerdán próbarepülést végzett Párisból Cherbourgba és vissza. Gépe kitűnően működött és időközönként 240 kilométeres sebességet ért el óránként.

Mihelyt az idő az oceán felett kedvezőre fordult, Coste azonnal startolt és repülőgépe teljesen készen áll Le Bourget-ben. A tengerészeti minisztérium utasítást adott, hogy augusztus tizenhét napján délután öt órától kezdve a megfigyelő állomások helyezkedjenek készenlétbe.

A nagyharsányi kőbányában egy beomló sziklaoldal maga alá temetett négy embert. Pécsről jelentik: Csütörtök délután a nagyharsányi csendőrség jelentést tett a pécsi államügyészségnek, hogy a község határában lévő kőbányában leszakadt egy sziklaoldal és négy embert maga alá temetett. Ezek közül hármat teljesen összelapított a sziklafal, úgyhogy ezek szörnyethaltak, a negyedik életveszélyes sérüléseket szenvedett. Pécsről törvényszéki bizottság szállt ki a helyszínre, hogy megállapítsa a szerencsétlenség okát.

Árvízkatasztrófa Skóciában. Londonból jelentik: Közép-Skóciában négy napja ugyiszólván szünet nélkül zuhog az eső. A folyók mindenütt kiléptek medreikből és óriási területeket öntöttek el. Carlisle városát az ár teljesen körülzártja és úgy az országutakon, mint a vasútvonalakon teljesen megszűnt a forgalom. A város előtt a vasúti pályatestet több mint száz méter hosszúságban betemette a hegyekről lezuhánók sziklatörmelék.

Két francia pilóta kényszerleszállása Lengyelországban. Varsóból jelentik: A Pozen melletti repülőtéren szerdán délután váratlanul leszállt két francia repülő: Weiss őrnagy és Assolant pilóta. A francia repülők egy európai körrepülést végeznek és visszatérőben vannak Kelet-Európából Párisba. Weiss őrnagy, a népszerű francia repülő volt az, aki a Le Bourget-i repülőtéren a főmegéleveszélyes rohamától megmenekült Lindberget, önmagát adva ki az amerikai repülő gyantáit, mire a tömeg őt emelte vállára, miután az oceán átrepülőjét auton megszóktették.

Több svájci felut kiürítettek, mert a Monte Albino hegyesuszamlással fenyeget. Zürichből jelentik: Bellinzona környékén több falu népe elvándorolni készül, mert a Monte Albino hegyesuszamlással fenyeget. Svájci szakértők alaposan megvizsgálták a hegyesuszamlást, amely a múlt hét óta lassan, de szakadatlanul csúszik. Nagy sziklatörmelék mozognak és bármely pillanatban lezuhanhatnak a völgyben fekvő falvakra, úgyhogy a szakértőbizottság azt javasolta, a tessini kanton hatóságának, hogy a fenyegetett falvakat ürítsék ki.

Kutbahulladt egy kislány. Novisadról jelentik: Sajtószüneti napon Buzarek falván négy éves kislány az udvaron látott és belesett a kutba. Mire észrevették, már megfulladt és csak holttestként húzták ki. Novisadról bizottság szállt ki Sajtószüneti napra, hogy megállapítsák, hogy a szerencsétlenséget kit terhel a felelősség.

A Fruska Gora-egylet kirándulásai. Novisadról jelentik: A noviszadi Fruska Gora-egylet szombat délután két órakor, vasárnap reggel négy, öt és fél hat órakor több csoportban kirándulást rendez a Fruskagorára.

A király vadászaton. Blédhől jelentik: Öfelsége Alekszandar király, a görög király és Vukicsevics miniszterelnök társaságában csütörtökön szarvasvadászaton volt.

Lukics Predrag főispán Beogradban. Szomborból jelentik: Lukics Predrag tartományi főispán csütörtökön fontos közigazgatási ügyek elintézése végett Beogradba utazott.

Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentik: Egyelőre a hőmérséklet emelkedésével még száraz, később nyugatról rővekedő felhőzettel csödre hajló idő várható.

Baranyai küldöttség Beogradban. Beogradból jelentik: Andrija Tivadar or dárdai köztisztviselő, a hivatalos radikális lista dárdai és baranyai járás jelöltje novembertől és környékbeli gazdák küldöttsége élén csütörtökön felkereste az agrárreformminisztert. A küldöttség, melynek tagjai nagyrészt magyarok és németek, elmondta, hogy még a háború alatt földet vásároltak egy felszólító nagybirtokból. Mivel a telekkönyvi írás nem történt meg, egy ízben el is vették tőlük a földet, de azt később mégis visszakapták. A minisztériumban megígérték a küldöttségnek, hogy az ügyet rendezni fogják a községbeliek javára. Az ügy kedvező elintézését sürgeti dr Szuholicsa Dusan igazságügyminiszter is.

A csonoplyai agrárérdekeltek küldöttsége Lukics Predrag főispánnál. Szomborból jelentik: Népes küldöttség kereste fel csütörtökön Lukics Predrag kerületi főispánt. A deputáció, melyet Novakovic Izidor tartományi gyűlési képviselő vezetett a csonoplyai agrárérdekeltekből állott. A küldöttség előadta, hogy csonoplyán az agrárérdekeltekre az elmúlt héten egyszerre öt évi adót róttak ki és a hatóságok követelik, hogy az öt év adóját egy összegben fizessék be. Lukics Predrag főispán megígérte a küldöttségnek, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

Az új noviszadi főügyész pénteken foglalta el hivatalát. Szomborból jelentik: Dr. Kupuszarovic Mihály volt szombori vezető ügyész, akit a király a noviszadi táblához főügyésszé nevezett ki, csütörtökön adta át hivatalát Csöves Mladen ügyésznek és pénteken foglalta el új hivatalát Noviszadon. Dr. Kupuszarovic főügyésszé felkeresték az újságírók, akik előtt kijelentette, hogy új állásában programja első sorban a restanciák feldolgozása, az ügyészégi eljárás egyöntetűségének és az ügymenet gyorsításának keresztülvitele lesz.

Visszehívták a szabadságon levő közigazgatási tisztviselőket. A belügyminisztérium néhány nappal ezelőtt rendelkezést adott ki a vajdasági városok és falvak hivatalok vezetőinek, amelyben felszólítja őket, hogy rendes szabadságuk vagy betegségük szabadságukon levő összes tisztviselőket huszonnégy órán belül hívja vissza szolgálatukra. Azoknak a tisztviselőknél a névsorát, akik betegségek miatt nem foglalhatják el hivatalukat, fel kell terjeszteni a belügyminisztériumnak, hogy megfelelő erőket rendeljenek ki helyükbe. A rendelet megkövetelte a szubotocai polgármestertől, hogy a szubotocai és a polgármester a rendelet alapján visszhívja az összes szabadságon levő tisztviselőket, akik csütörtökön már el is foglalták hivatalukat.

Felüszorították állásától a becskeréki iparügyi jegyzőt. Becskerekről jelentik: A belügyminiszter utasítására Alekszand Bogolub polgármester felüszorította állásától Grulics Milos iparügyi jegyzőt és foglalmi eljárást indított ellene. Grulics helyébe Jankahidac Mirkó volt bogaszentgyörgyi jegyzőt nevezték ki.

Orvosi hír. Dr. Kuhar Durlen Ágost, beogradi orvosspecialista megkezdte működését Vrnjačka-Banjan, Kocsen Aladenovic építész házában (Sofirovics-szálloda mellett). Beszél magyarul és németül is.

VII. osztályainak javítóvizsgái. 30-ikán mindkét tagozat valamennyi osztályában a magántanulók írásbeli és javítóvizsgái. Augusztus 31-ikén és szeptember 1-én a magántanulók szóbeli, különbözeti és javítóvizsgái. A tanulók kötelesek az írásbeli vizsgákra füzeteket, tintát, tollat stb., a szóbeli vizsgákra pedig az előírt könyveket magukkal hozni. A beiratások sorrendje: szeptember 1-én délelőtt fél 9 órától délután 3 óráig mindkét tagozat I. és II. osztályai, 2-ikán a III—IV. és 3-ikán az V—VIII. osztályok részére. A beiratáshoz 5 dináros okmánybélyeggel ellátott jelentkezési ívet, az első osztályiak keresztlevelét, születési bizonyítványt és az utolsó évi iskolai bizonyítványt tartoznak benyújtani. A szülők kötelesek gyermekeiket személyesen elkísérni a beiratáshoz és azoknak lakása és ételmezése tekintetében az igazgatósággal egyetértésben eljárni. A magasabb osztályok írásbeli vizsgáit szeptember 5, 6, 7. és 8-ikán, a szóbelit pedig 12, 13. és 14-ikén tartják meg. Az ünnepélyes tanévnyitási napját az iskola hirdetőtábláján fogják közzélni az érdekeltekkel.

Megjelent dr. Kecskeméthy: Zsidók Egyetemes Története, 2 kötet ára 350 dinár. Részletfizetésre is kapható a Milnera könyvosztályban Szubotica. Portóra 15 dinár kiutalás.

Kihallgatták a becskeréki malommunkás gyilkosságát. Becskerekről jelentik: A Cara Dusana-uccai gyilkosság ügyében csütörtökön folytatták a nyomozást és kihallgatták a gyilkos Todorov Szlavkó építőmunkást, aki az uccán leszerelt Kírstyánszki Dusan malommunkást és maga is súlyosan megsérült a küzdelemben. Todorov elmondta, hogy a kést Neigrad Nikola adta neki. Neigrad kihallgatásakor azt vallotta, hogy a kést valóban ő adta, de Todorov azért kérte, hogy megehdélhessen. Neigrad kihallgatása után szabadonbocsátották. A meggyilkolt Kírstyánszki holttestét felboncolták és megállapították, hogy a kés a vállán behatolva átvágta a főtüdőt és megsértette a tüdőt. A nyomozást folytatják.

Felakasztotta magát egy szubotocai aggastyán. A szubotocai rendőrséget csütörtökön délelőtt tíz óra tájban arról értesítették, hogy a III. kör, Szekenderbegov-ucca 8. számú házban felakasztotta magát és meghalt Rajcsics Solo nyolcvankét éves ember. Rajcsics nem hagyott hátra levelet, de valószínű, hogy az aggastyán gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi »Ferenc József« keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a »Ferenc József« víz remek természetalkotta hasfájó. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Beiratkozás a szubotocai vasúti ipariszkolába. A szubotocai vasúti műhely vezetősége szeptember 1-én harminc tanuló vesz fel az igazgatása alatt álló ipariszkolába, amelyben a tanulók lakatos, esztergályos, kovács, vasöntő, bádogos, asztalos, mázoló, kárpítózó és mintázó mesterségben nyernek kiképzést. Az iskola három éves tanfolyamnak tananyaga elméleti és gyakorlati részből áll. Csak állampolgárok tizenhárom és tizenhét év közötti egészséges gyermekeit veszik fel. A tanulók ruházatáról és ellátásáról a szülők kötelesek gondoskodni, viszont a tanulók napidíjat kapnak és pedig az első évben napi tizenkét dinár, a másodikba tizenöt és a harmadikban napi tizenhét dinárt.

Kérje árjegyzékünket
a már megjelent és azonnal szállítható
1927—1928-as
őszi és téli férfi és női
divatlapokról.
Papirus, Novisad
Jevrejska 7. — Postafiók 92
Vizontársulónak a legnagyobb engedmény

A vrsaci német dalárda látogatása Pancsevön. A vrsaci német iparosdalárda vasárnap Pancsevön hangversenyezett. A vrsaci egylet nyolcvan tagja érkezett Seemajer Gyula alelnök vezetésével Pancsevóra, hol a vasútnál a pancsevói német iparos dalégylet nevében Lung Miklós elnök üdvözölte őket. A vrsaci vendégeket mind a pancsevói dalégyleti tagoknál szállásolták be. A pancsevói egyesület vendégei tiszteletére két napos ünnepséget rendezett. Vasárnap este dalestélyt adtak a Weifert-sörkertben, melyen mindkét egyesület kitűnően szerepelt karénekeivel. A dalestén megjelentek Moser János dr. és Ziffermajer Attnár képviselőjelöltek is. A nagyszámú közönség lelkesen ünnepelte egy dalosokat, mint a két egylet karmestereit, a vrsaci Keller Fülöpöt és a pancsevói Görlich Willibaldot. Hétfőn egész nap Gramber Hermann, a Weifert sörgyár igazgatója látta vendégül a két dalégyletet. Reggel sajtó lachtján, a »Vera« gőzösn szállította őket ki a Duna-szigeten levő romantikus pancsevói »Lidó« strandfürdőre, ahol reggeli, sör és halpaprikás állt a vendégek rendelkezésére. Délután a Weifert-sörkertben söröző délután volt, hol megint a Weifert-sörgyár vendégelte meg a dalosokat.

A tiltott műtét áldozata. Novisadról jelentik: A noviszadi kórházban csütörtökön meghalt Zsivojevics Mária noviszadi leány. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy aleányon néhány nap előtt tiltott műtétet hajtottak végre és halálát vérmérgezés okozta. A nyomozás megindult.

A gyermekek felgyújtották a házat. Novisadról jelentik: Özv. Volarev Ilona obrovaci asszony háza a napokban kigyulladt és teljesen leégett. A kár hatvan ezer dinár. Megállapították, hogy a tüzet játszadozó gyerekek okozták, akik papírosokat gyújtottak meg és a nagy szélben tüzet fogott a ház is és leégett.

Felmentettek két becskeréki rendőrkapitányt. Becskerekről jelentik: A belügyminiszter felmentette állásától Makszimovics Nikola bűnügyi kapitányt és Teodorovics Zsárkót, a kihágási osztály vezetőjét. Helyükbe Putnik Emil becskopolánki szolgabíró és Popics Zarán volt miniszevői jegyzőt nevezték ki.

Vizsgák és beiratások a szubotocai főgimnáziumban. A szubotocai állami főgimnázium igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az intézetben a javító, különbözeti, magán- és más vizsgálatokat a következő sorrendben tartják meg: Augusztus 25-én reggel 8 órától a szerb tagozat Ia, Ib, Ic, Id és a magyar tagozat I, II. és III. osztályainak szó- és írásbeli pótvizsgái. 26-ikán a szerb tagozat IIIa, IIIb, IIIc és a magyar tagozat V—VIII. osztályainak pótvizsgái. 27-ikén a szerb-horvát tagozat IVa, IVb és IVc osztályok javítóvizsgái. 29-ikén a szerb-horvát tagozat Va, Vb, VIa,

SPORT

Kavarodás a noviszadi labdarugókerület lemondott alelnöke körül

A kerület elnöke bejelentette, hogy lemond tisztségéről

— Ujra felosztattak egy egyháztanácsot. A Bácsmezei Napló legutóbbi számában megírta, hogy a novakanizsai egyháztanácsot felfüggesztették. A novakanizsai egyházközség világi elnöke, Papp László a cikkel kapcsolatban annak közlését kéri, hogy nem igaz az, hogy a plébánosi fizetés felemelése alkalmával szabálytalanságot követett el. »A kérdéses ülést — írja Papp László — melyen az 1925. évi költségvetés került letárgyalásra, mint minden ülést, szabályszerűen vezettem. Az egyháztanács tagjai mind nagykorú férfiak voltak és nem ovodásgyermek, a plébánosi fizetést egyhangulag megszavazták, amiről szabályszerű jegyzőkönyvet vettek fel. A határozat ellen — noha erre bárkinek is joga lett volna — senki felelősséget nem adott be.«

Az összes szakkönyvek kaphatók a Minerva könyvnyomtatásnál Szubotica. Portóra 5 dinár küldendő.

— A Színházi Élet legújabb száma kétszeres terjedelemben jelent meg rengeteg mélynyomású művészi képpel. Érdekes cikke és gazdag rovatok teszik változatosabbá az új számot, amely darabmelléklettel Ivain »Csókról-csókra« című operettjét közli. A Színházi Élet 12 dinárért a Literaria árusítójánál kapható.

Orvosi hír. Med. dr. Feuer Imre fogászati rendelőjét Pancsevön ul. Vojvode Mišića 4. alá (Korzó) helyezte át.

E. Szécsi

„PHILATELIA“

bélyegkereskedés Subotica, Cincia Matoda, trg 13 (Teréz templommal szembeni sorban). Nagy választék különböző bélyegekből. Legújabb kiadás a hurok minden nagyságban és katalógusok raklárban. 1417

— A Tolnai Világlapja legújabb száma az érdekes cikke és aktuális illusztrációk hosszú sorát nyújtja olvasóinak. A népszerű hetilap 12 dinárért kapható a Literaria árusítójánál.

Dávid ékszerész külföldi üzleti útjáról hazaérkezett.

— Nyoma veszett egy román hajónak. Bukarestből jelentik: Galatzi jelentés szerint a Costi nevű gőzös, amely augusztus 3-án indult el faszállítmányral Galatából Alekszandriába, nem érkezett meg rendeltetési helyére. Attól tartanak, hogy a hajónak nagyrészt oroszokból álló személyzete fellázadt és a kapitányt arra kényszerítette, hogy a hajót Oroszországba irányítsa.

Jadranska Plovidba D. D.

Adria Tengerhajózási R. T. Sušak

Táviratcím: JADROPLOV.

3 különféle nagyságú gőzhajó. Rendszeres tengerhajózatok az Adriai tengeren, elegáns és kényelmes gőzhajókkal. Gőzjárók: Dalmáciába és az éjszaki tengerre. Dalmáciába gyors személyzetűs indul minden vasárnap 8.45 órakor a 2 oszlovas »Karadjordje« gőzhajó és minden csütörtökön 14.45 órakor a »Zagreb« gőzhajó, közvetlen csatlakozással a beograd-i gőzvonathoz. Állandó gőzhajózatok személy- és tehertérű forgalomban Triesttel, Albániával és Görögországgal. Igazgatóság Sušak.

KÖZGAZDASÁG

A szuboticei uccák javítása. A szuboticei városi főmérnöki hivatalban szerdán tartották meg a városi uccák és utak javítására és újjáépítésére kiírt árlejtéseket. Az árlejtésen mintegy harminc ajánlatot bontottak fel, amelyeket a legközelebbi tanácsülés elé visznek. Ha a városi tanács a kiszélesített tanácsülésen felhatalmazást kap tízmillió dináros kölcsön felvételére, akkor a szuboticei uccák javítását egy hónapon belül megkezdik.

Budapesti állatvásár. Aug. 18. A vágómarhavására 608 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 100—124, kivételesen 132 fillér, közepes 84—96, gyenge 56—80, bika legjobb 116—124, kivételesen 132, közepes 102—114, gyenge 84—98, bivaly 60—64, tehén legjobb 104—118, kivételesen 128, közepes 82—102, gyenge 56—80, kicsontozni való marha 40—56, növendékmarha 80—114 fillér. A sertésvásárra 3600 sertést hajtottak fel. Árak kilónként élőszuliban: Könnyű sertés 1.52—1.58, közepes 1.58—1.63, nehéz 1.63—1.68 pengő.

Noviszadról jelentik: *Luszig Nándor*, a noviszadi labdarugókerület legutóbbi közgyűlésén megválasztott kerületi alelnöke, ezévi június 8-án — mint ismeretes — bejelentette a labdarugókerületnek, hogy lemond tisztségéről, mert nem helyeselte a választás lefolytatásának módját és palotaforradalomnak nevezte azt az eljárást, hogy a két legrégibb noviszadi egyesület: a *Vojvodina* és a *NAK* kiharadt a tisztikarból és a választmányból, azonkívül egy-két tag kivételével csupa olyanokat választottak be, akik nem értenek a sporthoz. A labdarugókerület június 13-án tartott ülésén felfüggesztette *Luszig Nándort* minden további egyesületi tevékenységtől, mert szerinte a beadvány sértő volt. A beogradi alszövetség azonban felmentette *Luszig Nándort* és megállapította, hogy a lemondólevelével indokoltja nem lépte túl a megengedett kritika határát.

A beogradi alszövetség vasárnap közgyűlésén *Jegdić Jovan*, a kerület jelenlegi elnöke újra szövegeltette ezt az ügyet. *Jegdić* kijelentette, hogy azok a jellemes férfiak, akik ma a kerület vezetőségében helyet foglalnak, nem maradhatnak meg helyükön, ha a beogradi alszövetség vezetőségét, amely az alkerületre a szónok szerint sérelmes felmentő határozatot meghozta, újból megválasztanák, mert az alszövetség ahelyett, hogy tekintélyével támogatta

Fodor dr. nyilatkozata a jugoszláv-magyar sportbékéről

Budapestről jelentik: *Fodor Henrik dr.*, a PLSz főtitkára, mint megirtuk, a napokban Beogradban járt, ahol tárgyalásokat folytatott a jugoszláv-magyar sportbéke helyreállításáról. A tárgyalások eredményéről *Fodor dr.* így nyilatkozott az újságíróknak:

— Nem áll módomban erről a kérdéssel hivatalosan nyilatkozni, miután mindenekelőtt és elsősorban az Országos Testnevelési Tanácsnak kell jelegetést tennem azokról a tárgyalásokról, amelyeket a beogradi szövetség vezetőivel, valamint a magyar konzulátus mértékadó faktoraival folytattam. Mindössze annyit mondhatok, hogy a helyzet korántsem annyira feszült, mint azt a múlt hetekben láttuk és minden remény megvan arra, hogy a legrövidebb időn belül ismét az egész vonalon helyre fog állani a szabad sportközélet. Addig türelmemre kell kérnem a sporthatóságokat, valamint az egyesületeket, főleg pedig arra, hogy amennyiben Jugoszláviába be akarnak utazni, idejében kérjék a beutazási engedélyeket, amelyeket a jugoszláv hatóságok különös ok nélkül semmi esetre sem fognak megtagadni. Ez is csak átmeneti állapot lesz és hihetőleg egészen rövid időn belül újra a jugoszláv konzulátus fogja kiadni a vízumokat, minden külön beutazási engedély nélkül.

A legjobb versenylovak futnak a második noviszadi lóversenyen

Szerdán lejárt a nevezési határidő

Noviszadról jelentik: A Péter trónörökös nevét viselő vajdasági lovar egyesület augusztus 21-én, vasárnap megtartandó második nyári versenyére a következő nevezések érkeztek be szerdai estig: 1. Félvérűek versenye. *Labrador*, *Ariana*, *Prelepac*, *Fenek*, *Divna*, *Grmanka*, *Koketta*, *Buszjók*. 2. Nemzetközi handicap: *Palemo*, *Moja Beba*, *Borac*, *Kozmaj*, *Moja Volja II.*, *Szelica*, *Deszper*, *Don Zsuan*, *Györgyike*, *Moja Lutka*, *Édesem*, *Szilena*, *Belmont*, *Majumba II.*, *Montigny*. 3. Nemzetközi verseny Noviszad nagy díjért: *Szeremica*,

volna a kerület munkáját, azt teljesen aláasta.

Ili. dr. Hadzsi Koszta, a noviszadi kerület volt elnöke szintén ismertette a *Luszig*-ügyet, főleg azokat a részeket, amelyek *Jegdić* beszédéből nem voltak tisztán megállapíthatók. — A fegyelmibizottságban — mondotta — három ügvrév és egy törvényszéki bíró volt és azok egyetlen szót sem találtak a lemondólevelében, amit inkrimálni lehetne. Az alszövetség felmentő ítéletét a noviszadi labdarugókerület megfelelő megkerülésével közvetlenül a főszövetséghez nyújtotta be és így a másodfoku sporthatóság megkerülésével közvetlenül a harmadfoku hatósághoz fordult. Azonkívül a kerület alárendelt adminisztratív szerve az alszövetségnek és felettes hatóság döntése ellen nincs felelősségnek helye.

Dr. Hadzsi tiltakozott a klotír alkalmazása, a jogos kritika és szólásszabadság korlátozása ellen és azáltal a sportban rendőralom meghonosítása ellen.

Az alszövetség ezután régi vezetőségét újból megválasztotta és Noviszad részéről ismét *Ili. dr. Hadzsi* került az alszövetség vezetőségébe.

Noviszadon érdeklődéssel várják a további fejleményeket, amelyek döntő hatással lesznek a noviszadi sport további fejlődésére.

Crnagorka, Kaliber, Szirocse, Dido. 4. Kétévesek versenye: *Cart Blanche*, *Atlantik*, *Rizi Bizi*, *Djavo*, *Etnsel*, *Titan*, *Radió*, *Pobuna*, *Dáma*. 5. Steple-Chasse: *Moja Draga*, *Crnagorka*, *Utmutató*, *Riadó*, *Bonetta*. 6. Tisztli verseny: *Schnaps*, *Eintrkl*, *Bonetta*, *Koketta*, *Achilles*. 7. Földművesek versenye: *Fenek*, *Cveta*, *Vera*, *Gyáma*.

A vasárnapi versenyhez az eddig szerepelt istállókon kívül az állami lóklubsevelő mérnök és *Bacák* testvérek is bevezették lovaikat, úgyhogy a legjobb versenylovak indulása biztosítottak tekinthető. A versenyre, amely három órakor kezdődik, különvonat indul. A versenyre a bérkocsik és autók személyenként tíz dinárért szállítják ki a közönséget.

A »Balázs-serleg« sorsolása. Visacról jelentik: A Bácsmezei Napló már megírta, hogy *Balázs Iván*, Jugoszlávia teniszbajnoka a Hartmann-serlegért lejátszott tennismérkőzések vesztesei részére egy serleget ajánlott fel vigaszdíjnak. A Balázs-serleg mérkőzéseit a következőképpen sorsolták ki: 1. *Palics*—*Szubotica*, 2. *Novivrbász*—*odzsaci*, 3. *Vrsac*—*Pancevó*. A második fordulóban *Palics*—*Szubotica* győztes játszik *Szaribecsej* csapatával. *Novivrbász*—*Odzsaci* győztese pedig *Vrsac*—*Pancevó* győztesével. A döntőbe a második forduló két győztese kerül.

A Vrhászi Amatőr öt éves jubileuma. Vrhászról jelentik: A vrhászi Amatőr vasárnap tartja öt éves jubileumát. A rendező egyesületen kívül a jubileumi körmérkőzésre a következő csapatok neveztek be: *Vrhászi SC*, *Topolai SC*, *Torzsai AND*. A körmérkőzés győztese értékes ezüstserleget kap.

ZÁLOGKÖLCSÖNT

nyújt minden értékkel bíró tárgyra, értékpapírra, ékszerre, arura, zongorára, autóra, szőnyegre, szőrmére és rubanszűrőre

Kereskedelmi és Iparbank

Subotica

VASUTI PAREKAL SZENGEN 41

KINTORNA

— Ma nem akarnak a halak beleharapni... Talán diétát írt elő nekik az orvos?

A plébános megkérde János gazdát: — Miért maradt el a bucsuról? — Mert megházasodtam. — Hogy-hogy? — Most már van otthon is, akit megverlek.

— Mondd, Samuka, miért kell tisztelni az öregeket? — Mert az öregeknek mindig sok pénzük van.

Az öreg Kohn elhívatta ifju feleségéhez az orvost, akitől aztán megkérde: — Nem kellene kérem az asszonyt valami fürdőbe elküldeni? — Nem fontos.

— De mégis. Talán Marienbadba, Franzensbadba, vagy Herkulesfürdőbe? — Hát tudja kérem, Herkulesfürdő félig-meddig segítene rajta. — Hogy-hogy félig-meddig? — No, hát nem annyira a fürdő, mint inkább a Herkules.

Női szabók és varrónők

részére Noviszadon, az Ipartestület nagytermében f. hó 25-én kezdődőleg női ruha szabásati tanfolyamot nyit *J. Mihajković* zagrebi szabásati szaktanár oly legmodernebb módszer szerint, amely minden eddigi módszert felülmul.

Számítalan, mindenki által megtekinthető köszönet és elismerő oklevél. Eng. az egész S. H. S. területre a Ker. és Ipari Min. által 21859/26. sz. e. A módszer az előző tulajdonos, *D. R. P. 185274* sz. a. szabadalmazva. Aki megrendelőinek érdekét jólén viseli, nem hiányozhat a tanfolyamról. Beiratkozást naponta NOVISAD, Gajeva ul. 25 alatt.

RADIÓ-MŰSOR

(A város mellett az cím a hullámhosszt jelenti)

Péntek, augusztus 19

Bécs (517.2) 11 és 16.15: Koncertek. 20: Operaelőadás. 22.30: Zene.

Zagreb (310) 20.15: Irodalmi est. 21.45: Hírek.

Prága (348.9) 11.17 és 20.10: Hangverseny. 21.30: Zongorakoncert.

London (361.4) 12.15 és 18: Koncertek. 20: A bohémek Puccini operája.

Lipcse (365.8) 16.30: Hangverseny. 20.15: Haydn-est. 21.15: Zenekari hangverseny. 22.15: Táncczene.

Teljesítményben felülmulhatatlan az

„ULTRA“ Orchestron 4

hangszóró-lámpa

Din. 130—

KONRATH D. D.

Róma 17.45: Zene. 21.10: Verdi-musika.

Berlin (483.9) 20.30: Szimfonikus koncert. 22.30: Zene.

Budapest (553.6) 9.30, 12 és 15: Hírek és közgazdaság. 12.30: Előadás. 13 és 17: Időjelzés. 17.02: Előadás. 17.40: Zongorakoncert. 18.30: Vidám délután. 19: Szimfonikus koncert. 20.30: Kencert. 21: Szimfonikus koncert folytatása. 22: Időjelzés és hírek, utána cigányzene.

TŐZSDE

Zürich, aug. 18. (Zárlat.) Beograd 913, Páris 20.33, London 25.2175, Newyork 518.75, Brüsszel 72.185, Milánó 28.285, Amsterdam 207.85, Berlin 123.35, Bécs 73.07, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58, Budapest 90.35, Bukarest 3.215.

Beograd, aug. 17. (Zárlat.) Páris 223.96, London 276.85, Newyork 56.89, Gent 10.06.70, Milánó 310.50, Berlin 13.54, Bécs 8.022, Prága 169, Budapest 9.942.

Szentai gabonátözsde. Aug. 18. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 302.50 dinár. Tengeri morzsolt ab raktár 225—230 dinár. Takarmányárpa 225—227.50 dinár. Sörárpa 252.50—255 dinár. Zab 160 dinár. Bab 290—300 dinár. Rozs 245 dinár. Örlemények: Új lisztek árai augusztus—októberi szállításra: 0-ás liszt g. 490 dinár 0-ást g. 490 dinár, kettős főzőliszt 470 dinár, ötös kenyérliszt 450 dinár, betes 310 dinár, nyolcas 230 dinár. Korpa 210 dinár. Irányzat: változatlan. Kínálat, kereslet: lényegtelen.

Szombori tőzsde. Aug. 18. Új buza: Bácskai vasut 295—297.50 dinár. Új rozs: Bácska vasut 71—72 kgr. 270—275 dinár. Új zab: Bácska vasut 182.50. Új árpa: Takarmányi 61—62 kgr. 230—235 dinár, takarmányi 63—64 kgr. 245—250 dinár. tavaszi 65—66 kgr. 270—275. Tengeri: Bácska vasut 207.50—210 dinár. Liszt: 0-g. 440—460 dinár. 0-g. 440—460 dinár. 2-es 410—430 dinár. 5-ös 380—400 dinár. 6-os 340—360 dinár. 7-es 290—310 dinár. 8-as 210—220 dinár. Pinom korpa: 185—190. Irányzat: lanyha.

Noviszadi terménytőzsde. Aug. 18. Bácskai 78 kilós 295 dinár. Bácskai 76—79 kilós 297.50—300 dinár. Szerémi 78 kilós 295—207.50 dinár. Árpa: Bácskai 66 kilós 265—270 dinár. Szerémi 60—265 dinár. Zab: Bácskai 205—207.50 dinár. Kukorica: Bácskai 214—215 dinár. Bácskai fehér 240—245 dinár. Szerémi 240—245 dinár. Indija, reláció Beograd 215—220 dinár. Bánáti 212.50—215 dinár. Liszt: Bácskai 0-g. 442.50—445 dinár. 0-g. Bácskai 435—440 dinár. Kettős számú Bácskai 420—425 dinár. Ötös Bácskai 390—395 dinár. Hatos számú Bácskai 340—345 dinár. Hetes számú Bácskai

280—285 dinár. Korpa: Bácskai jutásakolban 142.50—195 dinár. Irányzat: lanyha. Forgalom: 17.5 vagon buza, 1 vagon zab, 11 vagon kukorica, 7 vagon liszt, 3 vagon korpa, összesen 39.5 vagon. Pénteken a görögkeleti ünnep miatt nem lesz hivatalos tőzsdéforgalom.

Budapesti gabonátözsde. Aug. 18. A gabonátözsden a forgalom lényegesen megnövekedett. Ennek és a chicagói ár-emelkedéseknek a hatása miatt a készárúpiacra a buza 2-es a rozs 25, a zab 50 fillérrel emelkedett, a határidőpiacra pedig még nagyobb a drágulás: az októberi buza 22, a márciusi 12, az októberi rizs 58, a márciusi 28 fillérrel emelkedett. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacra: Buza októberre 31.38—31.50, zárlat 31.44—31.46, márciusra 23.80—33.90, zárlat 23.83—33.86, májusra 34.36, rozs augusztusra 28.56, októberre 28.28—28.78, zárlat 28.48—28.50, márciusra 29.66—29.84, zárlat 29.74—29.76. A készárúpiacra: Buza 29.30—31.50, rozs 28—28.25, árpa 24.50—27.50, sörárpa 26.50—33, tengeri 24.50—24.80, zab 21—22.25, repce 44—45, korpa 18.25—18.50.

Budapesti értéktőzsde. Aug. 18. Magyar Hitel 94.5, Osztrák Hitel 53, Kereskedelmi Bank 134, Magyar Cukor 234.5, Georgia 22.4, Rimamurányi 132.3, Salgó 86.2, Kőszén 772, Bródi Vagon 4, Beocsini Cement 257, Nasici 184, Ganz—Danubius 222, Ganz Villamos 190, Roskányi 14, Athenaeum 30, Nova 48.5, Levante 27, Pesti Hazai 250. Irányzat: tartott.

Chicagói gabonátözsde. Aug. 18. Buza szeptemberre 142.625, decemberre 147.125, márciusra 150.25. Tengeri szeptemberre 112.—, decemberre 115.875, márciusra 119.—, szeptemberre 48.—, Zab decemberre 51.875, márciusra 54.75, Rozs szeptemberre 95.75, decemberre

Vizálás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 289 (+7), Apatin 362 (—), Bogojevó 360 (+16), Vukovár 304 (+10), Palánka 264 (+4), Noviszad 260 (+4), Zemuni 134 (—2), Pancevó 114 (—2), Szmederevó 223 (—1), Orsova 172 (—1). Dráva: Oszijek 214 (+60). Száva: Mitrovica 55 (—1), Beograd 70 (0). Tisza: Senta 30 (+10).

Olvassa el, mert mindenkit érdekel!
Ingyen és bérmentve!!

Több száz ábrás rádiókönyv

A maga nemében páratlan kiállítást u értékes tartalma háromnyelvű (szerb, horvát, magyar, német) rádiónyelvezőket adunk ki szeptember elején, melyben az 1927/28. évi amerikai, angol és közép-európai összes újdonságokat részletesen és áttekinthetően ismerhetjük. Ezt az értékes könyvet mindenkinek

ingyen és bérmentve küldjük

Ürge ék épen fenti árjegyzékhez, költségeink részbeni megtérítése fejében 10 dinár beküldése ellenében (észpenzben vagy bérmentve) bérmentve szállítjuk mindenkinek a közel 75 oldal terjedelmű, ugyan csak háromnyelvű rádiószakkönyvet, melyben sok kapcsolási és ismeretelési rajz van, míg a szakismertető rész mindenki által könnyen érthetően foglalkozik magával a rádiótudománnyal. Ez a szakkönyv nélkülözhetetlen mindenki részére, ki a rádió után érdeklődik.

A könyv tartalma:

A rádió általános ismertetése	Az anódpótló
Rádióhullámok és hullámhossz	Az antenna és föld és annak építése
A rádiólámpa és annak működése	Világidőszámítás
A fejhallgató és hangszóró	Accumulatortöltés közvetlen az egyenár. mu háóratból
A forgókondenzátor és önindukciós-tekercs	A transformátor helyes bekötése
A transformátor	Leadóállomások táblázata
Az izzító ellenálás	Morseiskola
A modern fűtő- és anódtelep	
Lámpáknál előforduló hibák	

sok táblázat, kiszámítási kulcs és részletes HIBAKERESŐ-KULCS

A nagy érdeklődésre való tekintettel SÜRGŐSEN küldje be rendelését, mert az első kiadás gyorsan elfogy és szeretnők, ha a rádióbarátok mielőbb hozzáhatnának ehhez a könyvhöz.

KONRATH D. D., SUBOTICA

Telefon 6-23 Pašićeva ul ca 1 Telefon 6-23

Tessék levélni és beküldeni

Név:

Lakhely: utolsó posta

A KÖZSÉG GYERMEKE

EGY CSECSEMŐ REGÉNYE (46)

Írta: NUSICS BRANISZLAV Fordította: CSUKA ZOLTÁR

Szima ur megrémült eme javaslat hallatára. Egyik sógornője már a házában volt, az, aki a hozományával járt együtt és most a felesége javaslatára a másikat is a házába kellett volna fogadnia. Megtölteni a házat sógornőkkel nem jelentett volna mást, mint pansziót nyitni a sógornők számára, ahol felesége nővéreit az ő költségére neveljék.

Ez a gondolat egyszerűen megrémítette. Már látta is magát, mint panszióigazgatót, minden szobában egy zongorát, minden zongora mellett egy-egy zenetanárt, látta a házat, amint megtelik szabónőkkel, divatárúsnőkkel, levélhordókkal, látta az asztalokat, kanapékat telve kottákkal és divatlapokkal, látta az albumokat amelyeken ez díszelg: »Poésies«, látta az asztrált, a mint tul van halmozva számlákkal és látott mindent, amivel az örökbefogadás járna.

Mindeme kép előtt, amelyek, mint a hideg vihar zúgtak át a lelkén, Nedeljkovic Szima ur megrémlett és kész volt a határozattal. Inkább járt volna éjjel-nappal az uccákon, hogy a kített gyermekeket összegyűjtse, inkább megtöltötte volna velük a házat, sem hogy sógornőcskék részére pansziót nyisson.

Míg más boldog emberek postabélyegek gyűjtői lesznek, anszükszkártyákat, régi pénzt és más ilyen apró-cseprő dolgokat gyűjtik. Szima urnak nem maradt más hátra, mint az, hogy vagy sógornőket, vagy kített gyermekeket gyűjtsön. És ő inkább ezt az utóbbit választotta, mint az előbbi gyűjteményt. De abban a pillanatban, amikor a döntő szóra akarta nyitni a száját, valami sötét gondolat jutott az eszébe. Ez a gondolat átvillámlott az agyán és olyan buta arcot vágott rá, mint az, akinek ma jut eszébe, hogy tegnap volt utolsó határideje a váltója kifizetésén k.

És ime, mi jutott eszébe. Ha a talált gyermekeket a házában tartja és puha szívére hivatkoznék a felesége előtt, vajjon Elza meg fog-e nyugodni? Az eddigi sikertelenségek után nem fog-e most, mikor a gyermek már a házában lesz, egy szép napon jelentkezni és azt

mondani a feleségének: »Asszonyom, a férje nem azért fogadta a gyermeket örökbe, mert gyengéd szíve van, hanem azért, mert ő az apja! És aztán, ha nem is így történe, Elza is anya, a gyerek édes szülője, akinek egy napon megtelhetik a szíve vágyakozással és eljöhhet a gyereke után, hogy a keblére szorítsa. És egy szép napon például — mindezt Szima ur a messzeségben látta — ott sétál ő Bosziljka asszonnyal a Kalfimégdánon, előttük a kis tót szolgáló tolja a gyerek-kocsit, amelyben a kisgyermek, kezében a csörgővel boldogan gögicsél.

Ahogy ott sétálnak, egyszer csak jön velük szemben Elza, oldalán egy tüzoltó-steigerral, vagy a hetedik gyalogezred zenekarának egy trombitásával és abban a pillanatban anyai szíve nem engedi továbbra is visszatartani a titkot, felsikolt, könnyek törnek elő a szeméből, kikapja a gyereket a kocsiból és könnyek között, csukló sirással mondja:

— Ah, Szima ur, köszönöm, köszönöm, csak most látom, hogy ön milyen nemes ember, látszik, hogy igazán édesapja a gyerekeknek, akit velem hozott a világra!

Mindezt Szima ur egy perc, egy másodperc, egy pillanat leforgása alatt látta és hallotta. Sőt még azt is látta, hogy felesége, Bosziljka hogyan esett ezek után eszméletlenségbe, a nővére hogyan hívta az embereket segítségül, az anyós hogyan kezdte a kalimegdáni sétány keltős közepén esernyővel ütni a veje fejét és végül a tüzoltó-steiger, avagy a hetedik gyalogezred trombitása hogy ütötte hátba Elzát, mondván: »Most megtudtam a multadat, te piszkos kigyó, gyűlöllek, megöllek, te utolsó ringyó. (A tüzoltók és a bandatrombitások mindig versben beszélnek, valahányszor szerelemről van szó).

És mikor mindezt hallotta, látta és meggondolta, szegény Szima ur annyira megijedt, hogy egy pillanatra elfogta a reszketés, fáradtan lehajította hát a fejét és hosszan hallgatott. Ezt a hosszu hallgatást végül is Bosziljka asszony szakitotta felbe:

— Te bizonyára a javaslatomról gondolkozol?

— Igen... gondolkodom... — felelte Szima ur és a kezét végiguzta a homlokán, mintha el akarta volna ütöni azokat a borzalmas gondolatokat, amelyek a homloka alatt összegyűlekedtek.

— Na és mit határozottál?

— Semmit... nem kell nekünk lelene... elegen

vagyunk mi ketten egymásnak. De mivel Isten akarata volt az, hogy a gyermeket a mi kapunkban találtuk, mint jó keresztényeknek nem szabad hagynunk hogy továbbra is uccsarkon maradjon. Majd meglátjuk, mit teszünk vele, hova küldjük, de nem vesszük a házába. Te is ugy találd Bosziljka, hogy így van ez rendjén?

— És a nővéremet?

— Hát... izé... elvben ugy határozunk, hogy nem fogadunk örökbe senkit, nemde?

— Azaz, hogy te így határozta, de én nem látom be, mért ne vehetnénk magunkhoz a másik nővéremet is.

— Van ok, épen elég oka van annak! — kezdett csökönyösen védekezni Szima ur. — Először is a te nővéreket nem találtuk a házáuk előtt. Másikép állna az ügy, ha asógornőcskét ott találnánk meg az uccán, becsavarva egy pelenkába, abban pedig egy levéllel. Másodszor pedig, másodszor... itt Szima ur nagyot fújt, mert az első indok sem volt valami szerencsés, a második pedig egyáltalában nem jutott eszébe.

Bosziljka asszony haragosan hátra fordított a férjének és kikönyökölt az ablakba. Szima ur pedig Nedeljkóhoz ment, lehajolt föléje, hagyva, hogy a gyerek a bajuszát tépje, azt az apai örömet érezve magában, amelyet minden apa érez, mikor a fia a bajuszát csupálja. Nedeljkó azonban, aki ezt a gyermeki kielégülést soha az életben nem érezte, mivel senki sem hajolt föléje, hogy a bajuszát téphesse, olyan barbár módon látott hozzá ehhez a munkához, hogy Szima ur szemébe könnyek szöktek, nem is véve figyelembe azt a hosszúságot, amit az okozott, hogy Nedeljkó csak a fekete bajuszszálakat tépte ki, a fehéreket ellenben gondosan a helyükön hagyta.

Mivel ilyenmódon Szima ur kedve hamarosan elpárologott, hogy apai örömeit kielégítse, Bosziljkához fordult és megkérdezte:

— Hát jó, mit gondolsz te, mit is csináljunk ezzel a gyerekkel?

— Hát én tudom? — felelte Bosziljka asszony elégedetten.

— Valamit mégis csak tennünk kell, nem viselkedhetünk keresztényellenes módon.

(Folyt. köv.)

Gazdaságok és köz égek

része a leendő letelesebb raktári, szer- és sejtés-, valamint komló- mérlegeket gyárt versenyképes áron

J. Sebestyén

mérleggyár
Subotica

Kérjen ajánlatot!

NYILT-TÉR

Értesitem a t. közönséget, hogy a Noviszadon a Dunavska ul. 9. sz. a. »Marlanna« fotoműterem. Kas-sowitz és Berezna cég alatt, Berezna Miksa urral közösen folytatott fényképészeti ipart közös megegyezéssel megszüntettük.

Noviszad, 1927 augusztus 15.
8118

Kassowitz Mária.

Csőd ömeg-Adási hírdet nény

A vb. Srpska Zadrúžna Banka d. d. novisadi bei. cég csődválasztmányától nyert felhatalmazás alapján a csődtömeghez tartozó s alant részletezett ingókat

1. évi augusztus hó 26-ikán d. u. 3 órakor

és estleg folytatólag, a következő napokon az intézet jelenlegi helyiségében, Novisad Futoški put 54. sz. alatt írásbeli zárt ajánlati árverés útján darabonként vagy a vevő szándéka szerint egyes csoportokban eladom.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb az árverés megkezdésének időpontjáig alulírott csődtömeggondnokhoz nyújtandók be s ugyanakkor a megvenni szándékoltt ingók becsértékének 10%-a készpénzben lefizetendő.

A beérkezett ajánlatok felett a csődválasztmány azonnal dönt s azokat vagy elfogadja, vagy pedig a megjelent vevők között nyilvános szóbeli árverést rendez oly feltétellel, hogy amennyiben e nyilvános szóbeli árverésen magasabb ajánlat nem tétetnék, úgy a legmagasabb ajánlattevő írásbeli ajánlata fogadtatik el.

A minőségért és mennyiségért a tömeggondnok nem felel.

A vevő köteles a megvett áru értékét 2% vételi illetékkel együtt készpénzben azonnal kifizetni s az árut 48 óra alatt átvenni.

Az eladandó tárgyak megtekintése tárgyában a tömeggondnok ad felvilágosítást a hivatalos órák alatt s ugyanakkor a leltár is a vevők rendelkezésére áll.

Az eladásra kerülő ingók a következők:

1. A csődleltár 58—165 tételei alatt felsorolt irodai berendezési tárgyak u. m. íróasztalok, íratsekretynek, könyvelő állványok, pénztár állványok, páncélszekrények, írógépek, írógépszalok, üzleti könyvek, székek stb., összes becsértéküül 95.799 dinár.
 2. A Novisad és Vukovár között közlekedő »Napred« nevű személyszállító hajó. Becsértéke 800.000 dinár.
 3. A novisad-vukovári vonal hajóállomásain levő összesen 11. drb. stég. Becsértékük összesen 330.090 dinár.
 4. A csődleltár 757—823 tételei alatti »Napred« hajónak és a stégeknél leltárát képező ingóságok. Becsértékük 26.025 dinár.
 5. A »Novisad« vontatógőzös. Becsértéke 448.000 dinár.
 6. A csődleltár 831—835 tételei alatti felszer a novisadi csatornaparton. Becsértéke 24.700 din.
 7. A csődleltár 837—882. tételei alatti magtár a novisadi kis Limánon. Becsértéke 47.602 dinár.
 8. A csődleltár 828—830. tételei alatti mészárszékberendezés a Pašić uccában. Becsértéke 1.750 dinár.
 9. A csődleltár 883—901. tételei alatti Eisele gyártmányu 145 lóerős gőzkazán és hozzátartozó gőzgép. Továbbá gőzfűrés. 10 drb iparvasuti kocs, kukorica góré, Bačkogradišten. Becsértékük 105.473 dinár.
 10. Téglagyári felszerelés Titelen. Becsértéke 32.000 dinár.
- A vevőket finanszírozó intézetről a tömeggondnok gondoskodott.

Dr. Jankelić Dragoljub
ügyvéd vb. Srpska Zadrúžna Banka d. d. novisadi cég csődtömeggondnoka

Izvr. br. 622—1926.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj u smislu §. 102. zak. čl. LX. 1881. ovim objavljuje, da će se u skladu odluke kr. sreskog suda u Dardi 3214, 5116 i 4907—926. u korist poverioca Franje Virta iz Batine. zast. po advokatu dru Ljud. Bergeru. dalje u korist Josipa Virta iz Zmajevca. zast. po advokatu dru A. Rotu, te u korist Josipa Rippa iz Kneževih Vinograda a protiv dužnika na javnoj prodaji predati popisane pokretnine u zapisniku od 29. jula 1926. i 11. februara 1927. god. i procenjene u vrednosti od 9550 dinara, a koje se sastoje iz predmeta: Kućnog nameštaja, 2 konja i 1 kola.

Po odluci kr. sreskog suda u Dardi br. Gn. 3515. 1494 i 279—1926. odredjena javna prodaja radi podmirenja 751 din. troškova te glavnice od 1490 dinara. ovoj od 30. novembra 1926. priracunajućih 5% kamata i do sada ustanovljenih troškova u iznosu od 364 dinara, kao i 4797 dinara glavnice, 5% kamata od 1. avgusta 1926. do sada ustanovljenih troškova od 394 dinara, održaće se 26. avgusta 1927. god. u 11 sati pre podne na licu mesta u Kneževim Vinogradima na stanu dužnikovom, na koju se pozivaju sva ona lica, koja se žele nadmetati, s tim, da će se odnose pokretnine u smislu §§. 107. i 108. zak. čl. LX. 1881. po naplati kupoprodajne cene u gotovom, a u slučaju nužde i ispod procenjene vrednosti predati.

U koliko su ove pokretnine, koje će se na javnoj prodaji predati, uzapćene i po drugim licima, i u koliko ova lica imaju pravo na podmirenje svojih tražbina. odrediće se ova javna prodaja u smislu §. 120. zak. čl. LX. 1881. i u njihovu korist.

U Dardi, 11. avgusta 1927. god.

Nikola Vasiljev
kr. sudski izvršioć.

8115

RIZSANYI PAL

Épület- és butor-szálo:
Jugovíceva u'ica 8.
(a. a. akasisko a mell tt.)
Vallajja leg le óbban és izléses kidolgozásban butorok, berend. zésel, portálók- és épület u. ká-
elők z. é. t. 741

Vennék

80—100 lóerős, kevésb használt

Szivógázmotor

zélkázán, sz. pumpa é generátor nélkül. Ajánlatokat pon. os. lei ássa rek.

Arpád Berger

lelt. i B. ó. rek, Gandi 825 Hóva u'ica 7.

Kar's adi kurahoz

Karlsbadi viz 7761
ka labadi só
Karlsbadi kétszersült
Napputa friss teavaj
és tojfol. ala g rvae

Körösi Géza cégnél

Rudic u. Telefon 518.

Tankönyvek

Arjgyzék. in. yen. földi bányák magyar- vagy németnyelvű is. o. k. részére

L'psitz i Lampe!

önyvkiadó Subotica 7831

ABLAKUVEG

mi deu méreihen lego esóbban kapható

Drag. Obradović

üveggyár, lerakat
Beograd, Knez Milana 21
Uroše a Pionira

Pálinka-utazót keresek

provisióra, Bácska és Szerémség részére. — Csupán bor- és pálinka-szakmában e helyeken jól bevazetett egyének jöhetnek tekintetbe.

Bergel Leó Senta

KOPILOVICS BALÁZS

SZ. G., SUBOTICA, SUDAREVIC UL. 2

Állítja eg óbb minőségű szór-
mát, valamint mindenféle
szórmeáru át
Szórmejavítások garancia mel-
lett szá. szerihen és olcsón
záró órák

Órajavítások

órák
ékszerék
lego esóbban

THAU HERMANN

új ór. szüzet ben
okolska (Combkötő) ul. a 4.
A 491

Dürkopp

va rógép

Puch bicikli

leg esóbb beszerzési forrás

Weiss Ado Iná

Novi Vrbas Néziival szemben
Állandó rakár mind néfő-
nikatrézraki ól és rádióhó
Árjárlatol ingyen küld
7095

Kirakatrendező

Jó megjelenésű, ki egyuttal ügyes kiszolgáló is, a rófb- és rövidtáru-szakmában azonnali belépésre keresteők
Fényképes ajánlatok, fizetési igények és referenciák megjelölésével
Braća Hahn céhez **Osijek I.**

Az előállítási áránál olcsóbban

szá llihaton egy hónapon át 20 könyvet 25 2 oldal terjedelemben

- 104 oldal *Wilde*: Az emberi lélek.
- 50 • *Dosztojevszkij*: A főinkvizitor, regény.
- 116 • *Smith*: Egy tengeri éj, regény.
- 112 • *Gábor Andor*: Az én hazám.
- 180 • *Kaczér Illés*: Zsuzsanna és a vének, regény.
- 104 • *Tagore*: Nacionalizmus.
- 205 • *Bölni Györgyné*: Szenvedések könyve.
- 162 • *Gábor Andor*: Halottak arcai.
- 76 • *Rác Béla dr.*: Vörösek és fehérek.
- 180 • *Jászi Oszkár*: Magyar kályvia.
- 144 • *Szendé*: Uj október felé.
- 110 • *Hollós dr.*: A Tuberkulózis.
- 100 • *Halmi*: Hajmáskér.
- 168 • *Marx és Engelsz* filozófiai és politikai fejlődése.
- 160 • *Perutz*: Kilenc és kilenc között, regény.
- 119 • *Kassák*: Mágtyák énekelnek, regény.
- 160 • *Sinkó*: Fájdalmas isten.
- 124 • *Ormos*: Mi okozta Magyarország széthomlását?
- 74 • *Déry*: Kéthangu kiáltás, regény.
- 64 • *Czifra*: Kárhozott asszonyok, regény.

Mind a husz kötet könyv ára bérmentve 120 din.
Pénz előre küldendő vagy utánvétellel. Szállítja
A MINERVA-NYOMDA RÉNYOSZTÁLYA, SUBOTICA

Gazdák figyelmébe!

- Resicai acélekék, 5-ös számu 450.—
- 6-os számu 550.—
- 7-es számu 650.—
- S ocskavágók --- --- --- 650.—
- Acél fogas-borona --- --- --- 350.—

Vetőgép Melichardt és losonci gyárlmány
Mészáros Ádámnál
Subotica, I., Brozova ul. 10 8062

Rendkívül érdekes

az illusztrált és az egész világon népszerű
„Radiowelt“
mélynyomásu tetővel
Az összes európai leadóállomások programján kívül érdekes aktualitások és értékes műszaki ismertetések
Egyes szám ára 8 dinár Mutatványszám ingyen
Wiener Radioverlag, Wien, I.,
Pestalozziggasse 6/9

„Dama“ Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

Eladó

Félteher autó, amerikai „Mason Road King“ gyártmány, 1 1/2 tonnás, pneumatik gumival, anlasszerrel, olyan mint az új.
Teherautó, osztrák „Perl“ gyártmány, 4 1/2—5 tonnás, villamos világítással felszerelve.
Okulic mérnök irodája Žaba'j-Bača.

Oltónyt, felöltőt, télikabátot

a legolcsóbban készít
nasl. NÁVAY ISTVAN, uriszabó
 SUBOTICA, Jelačićeva ul. 4. sz. alatti új üzlethelyiségében
 Ledverő fizetésű felöltőket

Forgalmas helyen
 a főposta közelében

üzlethelyiség kiadó

Irodának is a kalmás.
Sudarevićeva ul. 43., Jinosifüszerezlet

ZORA VODA!

LEGUJABB SZERZŐZÉS HAJ ELLEN!
 Nem fés, hanem visszadri az Csiz hajnak az eredeti szinét. A hajszálakat a zagrebi egészségügy osztály 1796/1920. s. n. vegy-elemzése engedélyezte és fejti ki a tal-mal a ma legújabbított.
 A siker biztos és tartós. Egy üveg ára postaköltség nélkül D. 35.- Megrendelések utánvétel mellett küldelnek. Cim:

Profizvodnja ZORA VODE Zagreb,
 Dalmacija 32.

Törv. védelme

Vajdaságot városokban és nagyobb községekben képviselhet közérdekünk

I-a rózsaburgonyát

hagymát, szilvát
 legolcsóbban szállit
Lederer Jenő

bank és biz.-üzlete, gyümölcs és főzelék kivitel
Novisad, Vilsonov trg 7. Telefon 22-14
 Raktár: Temerinska 38

„Alexa“ nyakkendőgyárban

5000 darab
 selyem nyakkendő kerül eladásra
 10 dinártól kezdve
Fordításokat 10 dinárért végzünk!
Vo'novićeva 5, Beograd-szálló mögött

„HITELEZŐ VÉDEGYLET“

Információ- és Inkasszó-Osztálya
Novisad, Njegoševa ul. 1
 Altruistákus csoportunk működik, ha eskedni tudósítások a szolgálat, ha juttatni kintlevő ékezt rövid úton beírja és fizetés-képtelenségeknél a hitelezők érdekeit védelmezi.
 Megkereséseket a legrövidebb idő alatt elintézi

KOMLÓZSÁK

a szokványinak megfelelő mére-ben és színyan. — Mindenfajta gazdasági jutt, kender és lenszák, liteszák, zsin g és ponyva.

MALOMHEVEDEREK

Kárpitos kellékek, butorszöve-tek, szőnyegek, függöny és n p-ellenzők

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA

Telefonok 1-90 és 1-92
Tessék mintát és árajánlatot kérni!

Márton Jenő fiuinternátusa

Budapest, Andrassy-ut 95. (Villasor.) Telefon 125-43.
 Nevelőintézet bennlakó és bejáró elemi, közép-, po gári- és f. kereskedelmi-iskolai tanulók számára.
 XIX. tanév. Prospektus. Felvétel a szőnidőre vala-mi t az 1927/28. tanévre, minden nap.
Magántanulók előkészítése intézetben kívül.

Gyógyszertár
eladó

Beogradban a legnagyobb,

Felvilágosítás nyerhető a ŠIMIC, ezeltt Kušaković
 gyógyszerertárban Beograd

Féláru utazás Budapestre és vissza ugy
a jugoszláv, mint a magyar vasutakon!

Kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1927 aug. 15—szept. 15 között
vizum nélkül

is átléphető a magyar határ. Ez esetben a vizum utólag Budapesten szerzendő be 50% árkedvezményvel. E vizum két havi tartózkodásra jogosít.

A Nemzetközi Vasipari és Reklám-kiállítás 1927. aug. 15—szept. 15-ig tartatik. Ez alkalomból

1927 aug. 15-től szept. 15-ig

ugy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon féláru jeggyel lehet Bu'apestre és vissza utazni.

A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra is érvényes SHS. utlevéllel kell rendelkezniük. A vizumnéküli magyar beutazási kedvezmény, illetve az utólagosan beszerzen ő féláru vizum, valamint a vasuti menetdíjkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosai által vehetők igény e.

A kiállítási igazolványok ára 60 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért vidéki SHS. Kereskedelmi Testületeknél, Pénzüntézeleknél, Utazási és Utlevél-hivataloknál és a **Beogradi Magyar Kereskedelmi Megbizottnál**, Beograd, Palata Akademia, tel. 20-23, ahol a kiállításra vonatkozó minden közlekedési felvilágosítás díjtalanul beszerezhető. (Vajdaszélyeg mellékelendő.)

Sztaribecseji gyógyfürdő és hajózási vállalat

A vállalat Sztaribecsej gyorsjárata személyhajójával állandó járatot tart fenn a Tiszán Sztari- és Novibecsej között. Ejjeli és nappali szolgálat. A hajónak minden bácskai és bánáti vonathoz csatlakozása van. A fürdőbe utazó bánáti közönség részére mérsékelt menetdíjak. A forgalom zavartalan biztosítására, társas kirándulások céljaira és helyi vontatások céljaira külön hajó áll a t. közönség rendelkezésére.

Sztaribecseji gyógyfürdő az ország legjobb gyógyhatású artézi kenes fürdője. A fürdő vize szénsavat, jódot és sóit tartalmaz és biztosan gyógyító hatása: reuma, izom- és izületcsuz, közzvény, csontfájdalmak, görvöly, nőibajek, idegesség és vérszegénység ell n, továbbá izsappakolások orvosi rendelet szerinti. A sztari-becseji gyógyfürdő a leghíresebb kül- és belföldi fürdők gyógy-erejét magában foglalja és sok költségtől és fáradságtól kiméli meg önmagát, ha fürdőnkét felkeresi. A fürdő egész éven át nyitva van (télen is), s az év bármely szakában eredményesen használható. Szükség esetén lakásról és ételmezésről is gondoskodunk. — Elismerőlevelek az ország minden részéből!

Szíves pártfogást kér

a sztari-becseji gyógyfürdő és hajózási vállalat
 vezetősége

Iparosok! Munkások!

Ki nem akar több keresethez jutni?
 De több keresethez csak eredményes bb munkával, — eredményesebb munkát pedig csak nagyobb szakképzettséggel lehet elérni.

Mindenkiből lehet kiváló szakember.

Oleső szakkönyveket százai állnak mindenki rendelkezésére, csak be kell menni a **Bácsmegeyi Napló könyvosztályába** és kiválasztani azt a könyvet, amelyre szüksége van.

A képzett munkás és iparos több és biztosab munkát, nagyobb, ambiciójának jobban megfelelő munkakört talál.

Minden szakmabeli iparos és munkás megkapja a neki szükséges szakkönyveket

Bácsmegeyi Napló könyvosztályában

Subotica, Zmaj Jovin trg 3.

Előlegfizetés nélkül

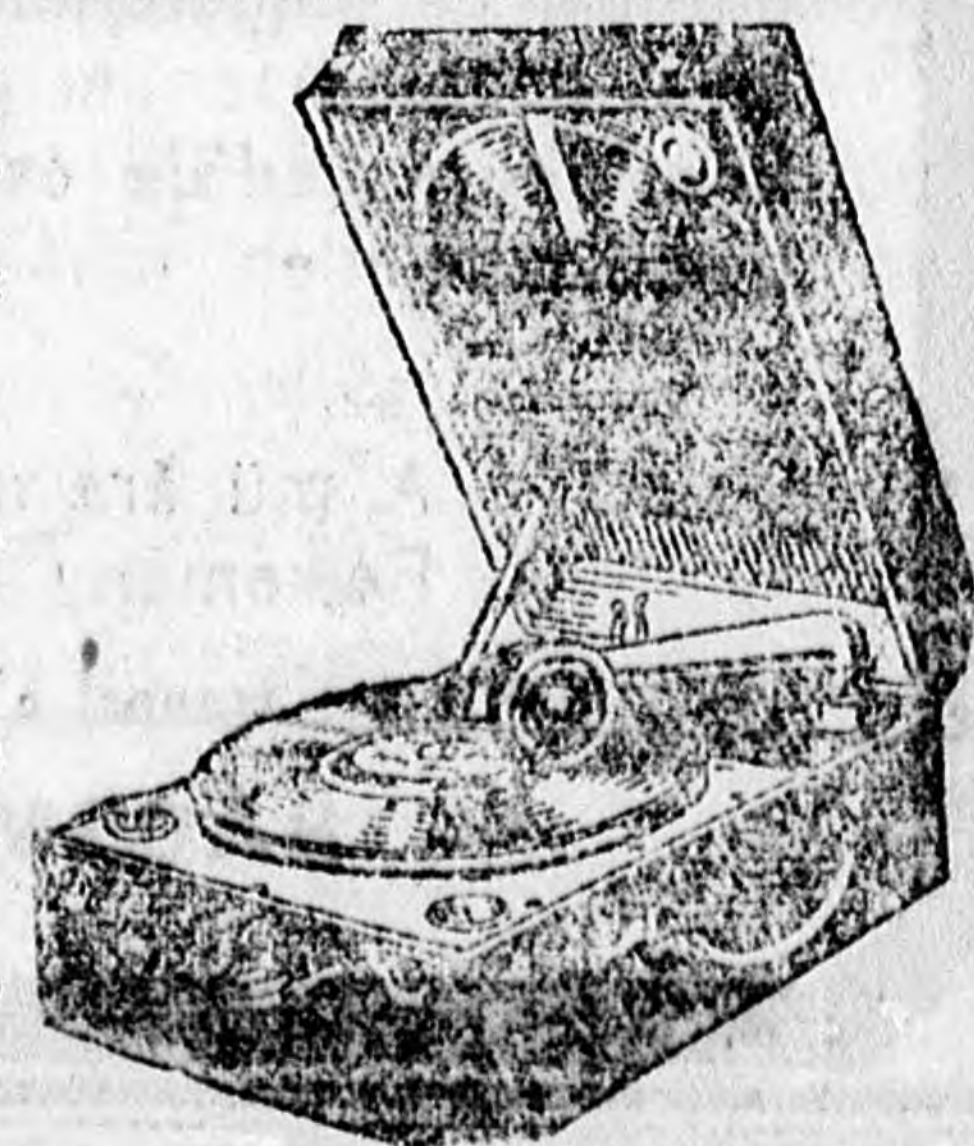
a katonatiszturak és államhivatalnok urak részére

Hosszulejárata részletfizetésre
 mindenkinek

a „His Master Voice“ „Columbia“ „Edison Bell“ világhírű gyárak gramofonai és lemezei

Edison Bell Penkala Ltd.

Kérjék a mi ingyenes árjegyzőnköt.

Idősebb

segéd

lehetőleg hasonló szak-mából, azonnal felvétetik
Klein Jenő költőtáru tizletében **Novisadon** 8129

Gyümölcskereskedők

ha friss szilvára és almára, valamint később narancslivára és dióra van szükségük, forduljanak

Miljko Korač-hoz
 aljevo, (Szerbia), Telefon 18.
 Sürögycim „Korčević“ 8123

VILLA

Novisad, az Artez' fürdő mellett, mely áll 4 szobából, előszobából, fürdőszobából és konyhából, vízvezetékkel, betonrozott pincével és padlással szept. 1-re 2500.— dinárért

kiadó

Cm Schmolka hird. tördőrában 8109 **Novisad**

Szolid áron és precizen

FEST
TISZTIT
WIHART

Subotica, Sokolska 3. 578

Nagy szerencsét

csinálhat, ha próbaképen ital szükségé letét a suboticiai vasutall szemben utjonnan megnyit

„ANDRÉ“-féle

nagykereskedésben a legjobb minőségben és legolcsóbb áron szerzi be. Kelebiai és kraljevregi bor és törkölypálinka, szerbiai szivórium, francia likörök és cognak, Jamaica rum, hordó és üvegeru. Ucai kivitele és itálmérőknél kivételes olcsó árak.

Andrija Švarc

Subotica, Telefon 535

Butorokat

ebédő, háló, uri szoba-berendezéseket,
portálokat
 legelőnyösebben szerezheti le
Domján Valentin
 butorüzemében
 Subotica, Zmajkvi trg 11

SIRKÖVÉKET,

tamofóliulánvóséseket, valamint a kőfaragó szak-mába vágó mindennemű munkákat legolcsóbban vállalja

Pauk Gáspár
 kőfaragó, Subotica
 Somborski put és Gabona-niac sáros: 617

Pénzt és időt nyer,

ha építkezéséhez vagy házjavításához

oltott meszet

használ. A legkisebb mennyiséget is házhoz szállitom. Kapható városi raktáramból.

Milgenn Károly

építési anyagok kereskedése
 Sokolska ul. (Gombkő) u. 17.) Telefon 660.

Épület- műtutor - parkett

állandó raktár
FISTER 12076
 30párta berendezett étület-és műtutor üzembén
 Subotica, Gajeva 38
 Tel: 4-20 Árajánlat díjmentes

KORZO MOZI
Csütörtök - vasárnap:
TOM MIX
a leghíresebb kalandor-
lovag legújabb arizonai
filmje
A nap lovagja
Merész kaland 6 feje.
Tom Mix az erőt!
Tom Mix a fiataliság!
Tom Mix a vakmerőség!
Előadások kezdése este 9.

LIFKA-KERT
Csütörtök - vasárnap:
2 sláger! 2 újdonság!
Bánky Vilma
férje, a hódoló megjelenésű
Rod la Rocque
pompás ujlansága
New-York éjjel
ezen évű!
Dzsungel embere
FANAYET-L'EK
vasárnap 6 és 9 órákor

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és éles
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felblyogzott jellegű leveleket továbbítunk
Kérdésekben és átvételben válasszunk meg!

**ZEISS ORVOSI MŰSZER
DEPOT, AESCULAP,
TENNER**
3039 optikus és orvosi műszer-szűl
SUBOTICA, KORZO 11 SZÁM
Orvosi rendelők komplett felszerelése
Aránylatot kívánatra azonnali
Szakszerű nikkelzés, élesítés, javítás

A-E-G MOZIGÉPEK
összes mozcikket és
FILMEKET
legjobb minőségben szállít vezér-
képviselőt:
Orient-Film D. D.
Subotica

**UTAZÓ-
BŐRÜNDÖK**
legelőcs és legfinomabb
Lívitelben
ber: dezo t kaxet'ák, legmodernebb női ridikülök,
pé st. reak csakis
SCHLAGER HENRIK
speciális bőr- és bőrdíszes szállításban kaphatók.
Megrendelések, javítások elfogadottnak.

VAROSI MOZI
18 Csütörtök: 19 Péntek: 20 Szombat: 21 Vasárnap
Rádió detektív
A rádió szindikátus harca az új találmányért
Két rész 16 felvonásban. A főszerepben JACK DAUGHERTY
I. RÉSZ. Új találmány. Elektromosság nélküli rádió-
zás. A szindikátus bérence. A saccserkészek kapitánya
II. RÉSZ. Rádió bái. Alarcos rádió banditák ellop-
ják a találmányt. Ártalmatlan-
ná teszik az ellenséget
Mindkét rész egyszerre
Előadások délután fél 6 és este 9 óráko-

HÁZASSÁG
Egy vagyonos nő vagyon-
talan urakhoz is férjhez-
menni óhajt. Megbízást el-
fogad. »Amor« házasság-
közvetítő iroda. Temesvár.
4. Str. Berteloth 21. 1622

FOGLALKOZÁS
Házmester, gyermektelen
kerestetik. Érdeklődni le-
het Streisinger bókerekse-
des, gyümölcs piac sarok.
8101

Komlószedők jelentkezne-
nek Berger malomban.
8102

Segéd, jó eladó. az uri-
nőidivat, cipő- és rőfösszak-
mából, ki egy nagy portál
rendezéséhez is ért, küldje
be fényképpel ellátott aján-
latát Bela Kelemen, Čakovec
címe. 8110

Ügyes irodai gyakornoknót
keresünk azonnali belépés-
re. Ajánlatokat »Szorgalm-
mas« jellegre a kiadóhiva-
talba kérünk. 8116

Három ügyes pincérleány
felvétetik Tri Šesira ven-
dégloben, Subotica. 8099

Koreai burgonyát a legol-
csóbb napiárban ajánlok
eladásra. Ugszintén spa-
nyolhagymát vagontételek-
ben és kicsinyben is szállít-
tok. Jakob Gever, Noviv-
bas, Pašičeva ul. 82. 8039

Főgépész-elektrotechnika
mindenfélé oklevéllel, az
összes gézgépekről és ösz-
szes motorokról, dinamok-
ról, áll. iskolai végzettséggel
főgépész vagy jobb gépész
állást keres azonnali belé-
pésre. Hosszu ideig gvári
főgépész és hosszú ideig
Diesel-villanvtelep főgépé-
sze volt. Bármily üzemet
elfogad, szereléseket önálló-
an végez. Szíves meghívá-
sokat »Villamos« jelleg
alatt a kiadóhivatal tovább-
bit. 7636

Baranyi István névre szóló
fegyvertartási engedélymet
elvesztettem. Megtalálója
adja le a rendőrségen.
7911

Olcso kamatu jelzálogköl-
csönt közvetít »Bömches«
ügynöksége, Bácska Topola.

Gyermektelen házaspár
házmesternek azonnali belé-
pésre kerestetik. Sombor
Kralja Petra 30. 8061

Buche zu meinen Tochter
welche 4 Burgerschule
absolviert hat, einen Erziehe-
rin Welche kroatisch derin
Welche kroatisch, de-
utsch u. französische sprache
móchtig ist, und Klavier
unterrichten kan. Of ferte
mit Fotografie an Ja ferte
mit Fotografie an Ja ranja.
8039

Kinderfräulein mit deutsch
serbo-kroatischen Sprach-
kenntnissen wird zu so-
fortigem Eintritt zu zwei
Kindern gesucht. Angebote
mit Lichtbild und Zeugnis-
sen an Eugen Gutmann
Subotica, Vukovičeva ul. 9
7902

Jó fizetéssel gránitkőben
dolgozó kőfaragósegéd téli-
munkára is azonnali belé-
pésre felvétetik. Özvegy
Neupauer Györgyné, Novi-
sad, Wilson tér 2. 8019

VÉTEL-ELADÁS
Eladó 1 drb önhajtású be-
tegtelő kocsi, német gyárt-
mányu, kifogástalan álla-
potban. Cim Aleksander
Ignác, Subotica, V., Miška
Prčića ul. 20. 8010

Oakland-antó, 6 hengeres
kötő kocsi, olcsón eladó
Holnjevč, Zagreb, Gajeva
ul. 42. 8104

Megjelent a Máriatelep gyü-
mölcsiskola újabb árjegy-
zéke. Érdeklődők forduljanak
Nagyimihály Antal fa-
iskola kezelőhöz. Novaka-
nizsa. Ugyanott 40 mm
frisstermésű mák eladó.
8113

Építkezési telek 203 □-öl
nagyságu, Novisadon, Li-
mánon, az Egészségügyi-pa-
lota közelében jutányosan
eladó. Cim a novisadai ki-
adóban. 8117

Tejesgazdák figyelmébe
Teavajat, trapista és desz-
szertsajt készítésére lelki-
ismeretesen kitanítók bár-
kit. Dohm sajtgyáros, Fe-
ketič. 7950

Eladó két nehéz 8-as ma-
gánjáró 6 léghörös cséplő-
garnitúrák, két Hoffherr
elevátor és 3 méter csucs
távolságu esztergapad. —
Mudrinszki Jován gép-
műhelye, Srbobran. 8079

Komplett, majdnem új há-
lósobabutor jutányosan
azonnali eladó. Cim a kiadó-
ban. 8126

Három üzlethelyiség kiadó
és egy fűszerüzlet eladó
Cim: Djelmiš Julianna
Szentai ut 10. 7874

Férfi ruhákat, női kabátok-
kat mérték után — részlet-
fizetésre is — legolcsóbban
rendelhet V. Kuntscher
férfi és női szabónál Pašiče-
va ul. 9. (Edénypiac). 7575

Szépén butorozott, tágas ut-
cai szoba a központhoz kö-
zel, azonnali vagy szeptem-
ber 1-ére kiadó. 7998

Gőzeke bérszántást vállal-
unk. Prva agrarna zajedni-
ca. Banatsko Arandjelovo.
7999

Jókarban levő használt üz-
leti kirkatok, rollóval
üveggel olcsón eladók. —
Szenté és Virág. Bene Su-
darevičeva ul. 66. 7898

Bankzálogcédulát veszek
legmagasabb árban »Nem-
zetközi Iroda«, Aleksan-
drova 9, Subotica. 7628

Fényképészeti műterem
Suboticán eladó. Érdeklő-
dni lehet a lap kiadóhivata-
lában. 8088

Kézimunka, drukkolasok
DMC pamutárak, menyasz-
szonyi kelengyék, selyem
flórhárisnyák, nap- és eső-
ernyők, férfi és gyermek-
szandálok és cipők — gu-
micipők — játékaru legol-
csóbban Budanovics, Teréz
kézimunkaüzletében kap-
hatók, Subotica, Rudič uli-
ca 1. 7845

Használt cserépkályha el-
adó. I. Stosova ul. 3. 8044

Egy szoba-konyhás lakást
keresünk, lehetőleg a bel-
térén. Medjanski vaskeres-
kedés, Subotica. 8100

Német fiut teljes ellátásra
olcsón elvállal az iskolai
évre Kádár fűszeres, Hala-
si ut. 8092

A főtér közvetlen közelében
ujjonnan épült ház első
emeletén, teljesen külön
bejárattal egy szobából és
előszobából álló csinosan
butorozott szoba eset-
leg két személy részére
azonnali kiadó. Cim a ki-
adóhivatalban. 8124

Budapesti izr. uricsaládnál
egy-két urileány teljes el-
látást, kellemes otthont ta-
lál, zongorahasználattal. —
Schreyerné, Teréz-körút 4
II. 7., zeneakadémia. 8119

Nemzetközi Iroda Subotica
Aleksandrova 9. Utlevelék
konzuli láttaozását leg-
olcsóbban végzi. Beküldés
posta utján. 7628

Ujonok. Forduljanak az
összes szükséges informá-
ciókért a már 1918 óta
fennálló, bejegyzett céghez
hol szakember ad utbaiga-
zítást. »Nemzetközi Iroda«
Subotica, Aleksandrova 9
7628

Amerika. Legpontosabb fel-
világosítást ad odautazásra
a »Nemzetközi Iroda« Szu-
botica, Aleksandrova 9. 7628

Fiatal házaspár a beltér
legszebb helyén kétszobás-
fürdőszobás lakást kaphat
butorozva, esetleg butorral
együtt, teljesen átadó. Cim
a kiadóban 8078

Értesitem a nb. közön-
séget, hogy a Pompadour
szalonból kiléptem és a
Paje Kujundžičeva (Wes-
selényi) ul. 3. alatti ma-
nikűr szalonban dolgoz-
kom. Kérem a t. vendé-
geimet ott felkeresni.
Mák Pirike 7901

Vendéglőátvétel. Értesitem
a n. é. közönséget, hogy a
»Tri Šesira« vendéglőt át-
vettem, ahol kitiűnő szerb
és magyar konyha áll a
vendégek rendelkezésére. —
Ehbéd 3 tál étel 10 dinár. —
Elsőrendű italok. Gyors és
pontos kiszolgálás. Reggel
4-ig nyitva. Elsőrendű tam-
burazene. A n. é. közönség
pártfogását kéri Etela Ivič
Tri Šesira vendéglőse.
8098

Két német gyermeket teljes
ellátással felveszek. Plet-
kovič ul. 7. Subotica. 8121

Ujonok. Ha azt hiszik,
hogy ujoncoztatásuk téves
alapon történt, forduljanak
pontos és szakszerű ta-
nácsért a »Nemzetközi Iro-
da«-hoz Subotica, Alek-
sandrova 9. 7628

Különbejárati szoba a bel-
város központjában vil-
lannyal, gázzal, vízveze-
téssel és minden modern
komforttal szeptember el-
sejére kiadó. Cim a kiadó-
hivatalban. 8039

Információt adnak legpon-
tosabban oly személyek
kik hosszú évekig voltak
Észak- és Délamerikában
Kanadában és az Egyesült-
Államokban, az illetékes
hatóságokhoz azoknak,
a kiknek szülei, vagy közeli
rokonai kint vannak és kik
már az amerikai állampol-
gárságot elnyerték. Anon-
nyelvű kérvényt irnak be-
vándorlási engedélyére a
Commissioner General of
migration, Secretary of La-
bour, at Washington, D. C.-
hez. Közlelbit Nemzetközi
Iroda, Subotica, Aleksandro-
va 9. 7628

Új kozmetikai intézet és
manikűr szalon. Papné
a n. é. közönség tudomásá-
ra hozza, hogy szalonját
Paje Kujundžičeva (volt
Wesselényi) ul. 3. üzlet-
helyiségbe helyezte. Ellá-
volit archibákat, hajszála-
kat, szemölcsöket véglege-
sen. Csak itt kapható az
elismert eredeti P. Pompa-
dour kenőcs, mely egyedül
biztos ártalmatlan szer a
szepők, májfolt, arctisztítá-
lanságok végleges eltávolítá-
ására. Postai szétküldés
utánvétellel az egész ország-
ba. Tanítványok felvételi-
nek. Kérem a címre ügyel-
ni. 7771

Speciális szépítőszerek, el-
ismert egjobb készítmé-
nyek: szepők-cremek, pat-
tanás és zsíros arcból elle-
ni gyógyító vizek, nappali
és éjjeli krémek száraz arc-
bőröz — tégelyenként 50
din., üvegenként 60 din. —
Utánvétellel küldi »Lea koz-
metika« Beograd, Palata
Luxor. 7097

GUMIBÉLYEGZŐT
bármilyen nyelven készít
Molnár József Subotica,
Frankopanska ulica 25.
Megrendeléseket a Bács-
megyei Napló kiadóhiva-
tala is elfogad.

Megjelent és postán azonnal küldjük az
S. H. S. komlókompassz
1927. évi I. évfolyamát.
A könyv terjedelme 480 oldal.
Főbb tartalma: szakkikkek magyar, német, horvát és szlovák nyelven a leg-
kiválóbb komlószakértők tollából, a komló beviteli vámtételei minden
európai és tengerentúli országba, az ország összes komlótermelői a kom-
lóval bevetett terület pontos feltüntetésével, a külföld minden nevesebb
komlókereskedője és az ország sörgyára, azonkívül sok hasznos és
nélkülözhetetlen tanács a komló termesztésére, manipulálására, szárítására,
preparálására és szállítására.
A mű ára dusan aranyozott diszkötésben 180 dinár,
Félkemény kötésben 150 "
Szállítást azonnal a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett poróment sen.
BÁCSMEGYEI NAPLÓ könyvosztálya.